

NAŠA LUČ

marec 1996, letnik 45, številka 3

mesečnik za slovence na tujem

MOLITEV

**Tukaj pred teboj smo, Gospod,
Poglej nas v oči in v njih boš opazil
solze svojega prijatelja Petra,
potem ko te je zatajil.**

**Poglej v naša srca:
v njih boš našel srce Simona iz Kirene
in prijeli bomo tvoj križ z vsemi močmi.**

**Poglej naše roke,
vidiš v njih Veronikin prt:
obrisali bomo kri in znoj s tvojega obraza.**

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SLO-61000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana.

Uprava:

Krekov trg 1/II, 61000 Ljubljana,

tel. 061/131-62-02

Uredništvo:

Naša Luč

Poljanska c. 2, 61000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Slovenija	1500 SIT
Avstrija	200 ATS
Anglija	11 GBP
Belgija	690 BEC
Francija	106 FRF
Italija	24.000 ITL
Nizozemska	35 NLG
Nemčija	30 DEM
Švica	27 CHF
Švedska	130 SEK
Avstralija	26 AUD
Kanada	23 CAD
ZDA	20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA d.o.o., s pripisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d.: 50100-620-133 900-27620-118911/5. Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek. PRINTED IN SLOVENIA

Oblikovanje: TRAJANUS

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

Naslovna fotografija: Janez Kobal

Druga stran ovitka: Jože Urbanija

Tretja in četrta stran ovitka: France Stele,
Kamniško sedlo
in Mokrica

"Kadar pa se ti postiš..."

Letošnji marec je v znamenju posta, notranje priprave na velikonočno zmago življenja nad silami smrti in teme.

Kolikokrat smo si že pogledali v obraz in sklenili, da bomo naredili odločen korak naprej, s stopal otresli stari prah in tako pripravljeni pričakali novega jutra dan. Kljub našim najboljšim nameram smo obstali na pol poti oziroma zasopli stopili na stare, že uhojene poti. Morda pa letos ne bo tako? Zakaj?

Pred nami je poseben čas milosti. Obiskal nas bo sveti oče, papež Janez Pavel II. Za nekatere zgolj človek, suveren male vatikanske države, za nas pa glasnik božje ljubezni, prinašalec živega upanja, ki na neki način pooseblja vso našo zgodovino.

Ne pozabimo, da smo:

- pred 1.250 leti, v času Karantanije, mnogo prej kot mnogi drugi veliki narodi, sprejeli krščansko vero
- s tem dejanjem stopili v družino evropskih narodov, ki so se bistveno razlikovali od poganskih ljudstev
- prav s pomočjo vere prebrodili številne viharje in preživeli vse mogočne tuje vladarje
- zapisali prve pisane besede (bržinski spomeniki)
- molili v domačem jeziku
- imeli ljudi, ki so s pomočjo vere spreminjali svet
- imeli Čedermace, ki so ostajali pokončni
- preživeli holokavste vseh mogočih ideologij
- preživeli vsa brezna od "zmagoslavja pijanih" oblastnikov
- dobili svojo državo Slovenijo, domovino, za katero so premnogi morali prehoditi pravi krvavi pot življenja.

Vse to in še mnogo več je skritega in še ne izpovedanega v naši zgodovini. Nad vsem tem pa je bdela roka božje ljubezni, da smo ostali tu, na tem koščku raja pod Triglavom. Kaj še iščemo prič?

Vabim vas, da se v postu pridružimo reki slovenskih molilcev, ki se po vsem svetu z molitvijo pripravljajo na obisk svetega očeta. Morda pa se še ne zavedamo, kako velik čas milosti je pred nami?

Ljubo Bekš

Pogovor z dr. Janezom Grilom, urednikom tednika Družina in članom odbora za pripravo papeževega obiska v Sloveniji

Slovenski verniki si obisk svetega očeta zaslužimo

Maja bo Slovenijo obiskal sveti oče Janez Pavel II. Kaj to pomeni za slovenski narod, za Cerkev na Slovenskem?

Za slovenski narod je to zagotovo izreden zgodovinski dogodek, ki je težko primerljiv z drugimi dogodki, povezanimi z našo domovino. V Cerkvi se na ta obisk resno in temeljito pripravljamo. Prvič v zgodovini bo sveti oče uradno obiskal Katoliško cerkev na Slovenskem, njene vernike, ki smo na tem prostoru navzoči že več kot 1.250 let. Mislim, da si ta obisk slovenski verniki zaslužimo. Ne pozabimo, da je papež Janez Pavel II. veliki prijatelj Slovenije. To je sam že neštetokrat dokazal z raznimi nagovori slovenskim ljudem. Zdaj prihaja k nam, da bi nas še na poseben način, kot pravi vodilna misel tega srečanja, potrdil v veri.

Kdaj in kako so se začele priprave na papežev obisk?

Priprave so se začele lansko poletje, potem ko smo končno zvedeli za točen datum papeževega obiska. Takrat je Slovenska škofovska konferenca ustanovila poseben odbor za pripravo papeževega obiska, ki ga vodi škof Alojz Uran, v njem pa sodelujemo predstavniki cerkvenega življenja. Eden izmed glavnih poudarkov je duhovna (verska in pastoralna) priprava vernikov. V ospredje je postavljen prav versko-pastoralni vidik. Cerkev na Slovenskem bo obiskal njen vrhovni pastir. Priprava je že v polnem teku, po veliki noči pa bo nastopil čas neposredne priprave, ki bo trajala do papeževega obiska.

Ali nam lahko kot urednik verskega tednika Družine poveste, kako ste za duhovno pripravo poskrbeli pri Družini?

Lahko rečem, da se na vseh področjih verskega življenja nekaj dogaja. Tako tudi pri Družini skrbimo za to, da svoje bralce na ta obisk opozarjamo. Od vsega začetka smo precej pisali o posameznih vidikih tega obiska, po novem letu pa vsak teden v posebni rubriki opozarjamo na posamezne dogodke v zvezi s srečanjem z njim. S tem bi radi nagovorili vse naše bralce, da bi tudi oni začutili pomembnost tega dogodka za Cerkev na Slovenskem, za slovenskega človeka. Verski tisk je pri tem zelo aktiven: izdane so bile posamezne brošure,

kateheze za otroke in mladino so usmerjene na ta veliki dogodek, duhovniki po cerkvah v svojih nagovorih poskušajo vernike čimbolje pripraviti na ta poseben čas milosti. Pri Družini smo v ta namen izdelali zelo odmevno knjigo z naslovom Sinovom in hčeram slovenskega naroda, v kateri smo Slovencem približali papeža prav skozi besede, ki jih je v času sedemnajstletne papeške službe namenil slovenskim vernikom.

Poleg duhovne je zelo pomembna tudi tako imenovana zunanja priprava, kjer je treba poskrbeti za vse, da bo obisk tudi na zunaj pokazal vso duhovno vsebino.

Pri tem je zlasti pomembno obveščanje ljudi. Tisti Slovenci, ki redno prihajajo v cerkev, to zagotovo zelo dobro vedo, se tega srečanja že veselijo in se nanj tudi duhovno pripravljajo. Oddaljenejši od verskega

življenja pa o obisku morda ne vedo dosti. Rad bi poudaril, da papež prihaja k vsem Slovencem, ne samo vernim. Zato je zelo pomembno, kako z informacijami doseči tudi te ljudi: prek drugih sredstev množičnega obveščanja ali pa po ljudeh, ki o papežu vedo več. Naše vernike stalno opozarjamo, naj o tem velikem dogodku govorijo tudi svojim prijateljem, znancem, sodelavcem...

Mislím, da se bodo v tem neposrednem času pred obiskom v obveščanje vključila tudi druga sredstva množičnega obveščanja na Slovenskem, tako državna RTV kot tudi zasebne radijske in televizijske postaje skupaj z drugimi javnimi glasili.

Papež se bo z množico Slovencev srečal na več krajih, za kar je treba pripraviti primerne prostore, ki bodo zadoščali vsem merilom, ki so nujna za tako velike dogodke: varnost, dostopnost, primerna namestitve vernikov...

Prvo takšno srečanje bo na hipodromu v Stožicah (pri Ljubljani). Tam arhitekt pripravlja poseben prireditveni prostor, kjer bo prostor za svetega očeta, škofo, duhovnike, kardinale, tisoč pevcev itd. Vse to bo dvignjeno nad zemljo, tako da bodo verniki srečanje in mašo s papežem lahko čim lažje spremljali. Podobno se pripravlja za Postojno, kjer se bo papež srečal s slovensko mladino in z njimi praznoval svoj rojstni dan. V Mariboru pa bo osrednji dogodek blizu tamkajšnjega letališča (v nedeljo, 18. maja), kjer pričakujemo, da se bo zbralo zelo veliko vernikov.

Med slovenskimi verniki ste pred časom o papeževem obisku izvedli posebno anketo. Kakšen je bil odziv in kakšni so bili izidi te ankete?

Vse nas, ki smo v odboru za pripravo papeževga obiska, zelo zanima, koliko ljudi se bo udeležilo srečanja s papežem. Z anketo smo poskusili ugotoviti, kakšno je zanimanje za papežev obisk med Slovenci. Že prej so po nekaterih župnijah izvedli posebne ankete med verniki, ki se redno udeležujejo nedeljske svete maše. Študentje Teološke fakultete pa so pripravili poseben vprašalnik. Tega so poslali na župnije, jih razdelili med otroke, ti pa so jih predali svojim staršem. Tako so razdelili prek 4.000 vprašalnikov. Do zdaj smo dobili nazaj več kot dva tisoč izpolnjenih vprašalnikov, statistično pa smo jih obdelali približno 1.100. Po teh delnih podatkih je razvidno, da se bo približno dobra tretjina vprašanih

udeležila enega izmed srečanj. Več kot polovica vprašanih pa bo svetega očeta spremljala po televiziji, radiju in drugih medijih. Po vsem tem lahko pričakujemo, da se bo vseh treh srečanj s svetim očetom udeležilo približno 200.000 ljudi. Naj povem, da smo z anketo zajeli predvsem tiste starše, ki bolj ali manj redno hodijo k maši. To so predstavniki tistih, ki so bolj tesno povezani s Cerkvijo. Če vemo, da je v Sloveniji približno 600.000 nedeljnikov in po anketi ugotovljamo, da se bo dobra tretjina vprašanih udeležila srečanja, potem smo pri številki 200.000. Organizatorji upamo, da bo ta številka večja. Pričakujemo še druge, tiste, ki v cerkev ne hodijo redno. Natančnega števila pa v tem trenutku še ne moremo postaviti. Če se še malo ustavimo pri številkah, potem naj povem še to, da v Ljubljani pričakujemo približno 100.000 vernikov, v Postojni od 40.000 do 50.000, v Mariboru pa več kot 100.000 ljudi.

Ali je iz ankete razvidno, kako Slovenci sprejemamo svetega očeta in kakšen je naš pogled na njegovo delovanje?

Naši ljudje z veliko naklonjenostjo gledajo na svetega očeta in njegovo učenje. Ogromna večina vprašanih meni, da je papežev nauk sodoben in ga imajo za dovolj naprednega. V papeževem učenju vidijo nekaj pozitivnega, zelo malo pa je tistih, ki bi v njem videli nekaj konservativnega in nazadnjaškega.

Kako se na vse to odziva država, ko v javnosti lahko opazimo čedalje več neprikritih napadov na Cerkev kot institucijo. Še vedno ostajajo nerešena vprašanja s Cerkvijo, vprašanja vračanja odvzete cerkvene lastnine, nerešen je položaj duhovnikov?

Uradni državni organi, ki so zadolženi za pripravo obiska, se z izjemno naklonjenostjo posvečajo svojemu delu. Tudi država je tako kot Cerkev ustanovila poseben odbor in moram poudariti, da tu ni težav. Odbora se redno srečujeja na sejah, kjer je sodelovanje zgledno. Moram povedati, da v državnem delu odbora ni čutiti nobene napetosti, kot jo lahko drugače čutimo v delu slovenske javnosti, ko nakateri mediji in posamezniki zelo nedogovorno govorijo o Cerkvi, ji neprestano mečejo polena itd. Upam, da se bodo do papeževega obiska umirili in deloma uredili tudi drugi, javnosti znani napadi na Cerkev. Tu mislim na: moratorij o vračanju cerkvenega premoženja (večja posestva), vračanje sakralnih objektov, status duhovnikov, položaj šolstva itd.

Kako bo obisk svetega očeta potekal?

Obisk svetega očeta ima dvojno dimenzijo: je pastoralni verski obisk, namenjen katoličanom, in državniški obisk Svetega sedeža v Republiki Sloveniji. Ta dvojnost bo vidna. Papež pa bo, kot vedno, nagovoril tudi vse člane drugih verskih skupnosti in vse ljudi dobre volje.

Na Brnik bo prispel v petek, 17. maja, popoldne. Tam ga bo sprejel predsednik države in vrh slovenske Katoliške cerkve. To bo trajalo dobre pol ure. Nato se bo odpeljal na dvorec Brdo pri Predosljah. Tam bo državniški del obiska. Od tam bo papež odšel v

Ljubljano. Zvečer se bo v ljubljanski stolnici srečal s slovenskimi duhovniki, redovniki in redovnicami.

V soboto zjutraj, na njegov rojstni dan, mu bomo najprej zapeli podoknico. Potem se bo z avtomobilom odpeljal na hipodrom v Stožice, kjer bo ob 9. uri dopoldne množična maša ob 1.250-letnici krščanstva na Slovenskem. Z mašo se bomo zahvalili za vse bogastvo, ki smo ga Slovenci prejeli v času od sprejetja krščanske vere do danes. Maša bo trajala več kot dve uri. Pričakujemo prek 100.000 ljudi, 300 duhovnikov, 50 škofov in kardinalov. Po maši se bo papež odpeljal na kosilo in krajši počitek v Zavod sv. Stanislava, od tam pa bo popoldne odšel v Postojno, kjer bo zvečer po 16. uri srečanje s slovensko mladino. Skupaj z mladimi bo praznoval svoj rojstni dan. Tam ne bo maše, ampak se bo papež pogovoril z mladimi, odgovarjal na njihova vprašanja. Tudi ta prireditev bo trajala malo več kot dve uri. Od tam se bo vrnil v Ljubljano, prenočil, v nedeljo zjutraj bo odšel na letališče Brnik in z letalom poletel v Maribor. Tam ga bo sprejel škof Kramberger. Srečanje se bo nadaljevalo z mašo ob 10. uri blizu letališča (proti Hočam in Slivnici). Danes še ni jasno, ali bo sveti oče razglasil škofa Antona M. Slomška za blaženega. Če tega ne bo storil v Mariboru, se bo pa zagotovo to kmalu zgodilo v Rimu. Popoldne bo papež v mariborski stolnici šel na grob božjega služabnika Slomška, sprejel predstavnike slovenske znanosti, umetnosti in kulture. Proti večeru (ob 18. uri) pa bo na letališču v Mariboru še slovo od svetega očeta tako, kot ga določa državno-cerkveni protokol.

Kako se lahko vključijo v pripravo na papežev obisk slovenski izseljenci?

Kolikor vem, se na mnogih misijah naši verniki zelo zavzeto pripravljajo na ta dogodek. Vsi rojaki iz zamejstva in zdomstva v Evropi ali iz izseljenstva drugod po svetu ste toplo vabljeni, da se čim bolj množično udeležite srečanja s svetim očetom, ki nas bo znova potrdil v veri. V našem odboru se sliši tudi vaš glas po g. Janezu Puciju, ki je odgovoren za dušnopastirsko delo v Evropi. Povežite se svojimi duhovnik na misijah ali pa s svojimi sorodniki v domovini. Prepričan sem, da vam bodo vsi radi dali potrebne informacije, da boste tudi sami sodelovali pri obisku svetega očeta Janeza Pavla II. Še enkrat vas vse prav lepo povabim na srečanje, ki se ga boste spominjali vse življenje.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Biti drugačen

Andrej že dolga leta živi na Švedskem. Ustallil se je v tisti predmestni četrti, kjer so si podjetni in pridni ljudje zgradili domove. Ne prevelike, ravno pravšnje. Tudi ne pretirano razkošne, vendar pa dovolj sodobno urejene in opremljene. Imeli so prijeten občutek, da spadajo v višji sloj, da so se prebili, da so uspeli. Tudi okolica njihovih domov je bila urejena. Brezhibna trata je bila kot zelena, globinsko očiščena preproga. Nobenih širokolistnih rastlin, nobenih marjetic, nobenega plevela, le skrbno na pet centimetrov "postrizena" trava. Ob vrtni ograji pri vходу je bil ograjen prostor za pet vrtnic na desni in za pet vrtnic na levi strani. Vse je bilo do potankosti preračunano, odmerjeno in načrtovano.

Andrej je gledal zeleno trato, kot da išče nekaj, kar ne bi spadalo vanjo. Kot da išče nekaj, kar bi vanjo vneslo nemir. Morda kaka marjetica ali deteljica! Morda bi to celo lahko bil štiriperesni listič deteljice! Toda nič, nič ni vznemirilo zelene preproge.

Neopazno se je v Andrejevo srce prikradla otožnost, neka žalost brez imena, neizpovedana želja po nečem drugačnem.

"Vse, kar je hotelo živeti svoje drugačno življenje, smo izpulili iz te trate," je zamrmral sam vase.

In tisti hip si je zaželel, da se njihova trata ne bi končala z ostro mejo betonskega robnika, ampak da bi preprosto prešla v vaško pot kot nekoč pri njih doma na vasi. Zaželel si je, da bi se ta "enoumna" trata - pa naj je še tako lepa - spre-

menila v živopisani breg pred rodno domačo hišo. V breg, kjer ni nihče preganjal in pulil neštetih belih in rdeče obrobljenih cvetov marjetic, kjer se ni nihče obregoval ob tisoče majhnih sonc cvetočega regrata, med katerimi so se pozibavali pisani metulji in švigale čebele. Vsi tisti modri, rdeči, beli cvetovi, cvetovi vseh barv in barvnih odtenkov! Kakšno bujno življenje! Tistega pisanega travnika do ceste niso nikoli krajšali "na pet centimetrov". Oče ga je pokosil, ko "so trave dozorele", kot je imel navado reči.

Andrej je začutil, da poleg tega z vsakovrstnimi prostorskimi in časovnimi robniki omejenega in začrtanega življenja obstaja še drugo in drugačno življenje. Nekdanji pisani travnik pred domačo hišo je podoba takšnega življenja. Življenje, ki je kot v soncu in v vetru valujoč travnik. Travniki s tisočeriimi cvetovi, z raznimi ugodnimi in neuglednimi

travami. Toda zdi se, kot da bi se vsi skupaj držali z nevidnimi rokami. In kot da bi poslušali večno lepo pesem zemlje, iz katere rastejo, se nagibajo zdaj sem, zdaj tja. Nihajo v vetru in se veselijo, ker so tako različni.

Nekako vlažno je postalo Andreju v obeh in močno si je zaželel, da bi stopil v tisti breg pod Sv. Primožem, kjer vsakovrstne trave in rože rastejo skupaj, kjer so vse enako pomembne in potrebne.

Zdomec Andrej si je močno zaželel stopiti med ljudi, kjer si lahko to, kar si, kjer si lahko tudi drugačen. Rad bi stisnil roke tistim, ki so tudi drugačni, jim prisluhnil in jih razumel.

"Sanjariš, Andrej, ali pa gledaš, če je še kak plevel med travo?" ga je žena spet priklicala v svet ograj in betonskih robnikov.

Jože Urbanija

Zametki in rast Izraelcev v narod

Od Abrahama do Mojzesa

Abraham je bil že v svojem življenju bogato poplačan za svojo vero in zaupanje v božjo previdnost. Verjetno je njegovo držo še najlažje razumeti v luči človeške sposobnosti, da sprejme sebe in življenjske okoliščine kot dejstva, znotraj katerih in s katerimi je treba živeti v iskanju boljšega, ne da bi vede ali celo hote škodil bližnjemu. Človek tega ni le sposoben, ampak je upoštevanju dejstev celo zavezan, saj brez tega ni mogoče tvorno oblikovati sebe in svojega okolja, kot je to uspevalo Abrahamu, osrednji pozitivni osebnosti Prve Mojzesove knjige.

Druga polovica Prve Mojzesove knjige govori o izpolnjevanja božjih obljub Abrahamu. Abrahamov sin Izak je imel dva sinova, Ezava in Jakoba. Slednji je zvičajno prevzel prvorojenstvo bratu Ezavu in mu speljal celo očetov blagoslov. Sveto pismo samo razlaga ta dogodek kot posledico Ezavovega nespoštovanja prvorojenske časti in odgovornosti. Čeprav je zvičajnost v Jakobovem življenju nekakšna stalnica, mu ta v pripovedi ni nikoli očitana. Nasprotno, v zadnjem pogovoru z Bogom mu ta celo spremeni ime v Izrael; to preide v ime za ves narod, ki je nastal iz njegovih potomcev, dvanajsternih Izraelovih sinov, med katerimi je enajsti znameniti, v Egipt prodani Jožef.

Jožefovi zgodbi je posvečen skoraj ves zadnji del Geneze. Zaradi lakote na Bližnjem vzhodu pridejo za Jožefom v Egipt vsi Izraelovi rodovi in se tam naselijo. Za razliko od prejšnjih poglavji tu ni vidnih Božjih posegov niti njegovega razodetja. Je pa zgodba, podobno kot Jakobova, sijajen nauk o Božji previdnosti, ki samovoljne človeške načrte in hudobne namene obrača v dobro tako posameznika kot celotnega naroda.

Literarna zgradba teh besedil

Besedila, ki opisujejo prednike Izraelcev v Egiptu, egiptovske nadloge, rešitev Izraelcev ter Mojzesovo zgodovino, so sestavljena iz treh plasti. Jahvistične, ta v pisanih začetkih sega v deseto stoletje pred Kristusom; elohistične, verjetno iz devetega stoletja;

in pa v velikem delu tudi iz duhovniške plasti, ki spada v šesto oziroma peto stoletje pred Kristusom. Reči moramo, da so ti zapisi veliko mlajši, kakor pa dogodki, o katerih govorijo. To sicer ni znanstveno zgodovinopisje, vendar pa ne smemo in ne moremo reči, da v teh zgodbah ni nič zgodovinskega. Zgodovina, zgodovinopisje, podprto z arheologijo ter preučevanje drugih besedil zunaj Svetega pisma, med katerimi so pomembni predvsem nekateri egiptovski napisi, nam močno približajo čase, o katerih ti svetopisemski spisi govorijo, v marsičem pa tudi odgovorijo na vprašanja, ki se nam odprejo ob prebiranju bibličnih tekstov, pa Biblija sama nanje ne da dokončnega odgovora.

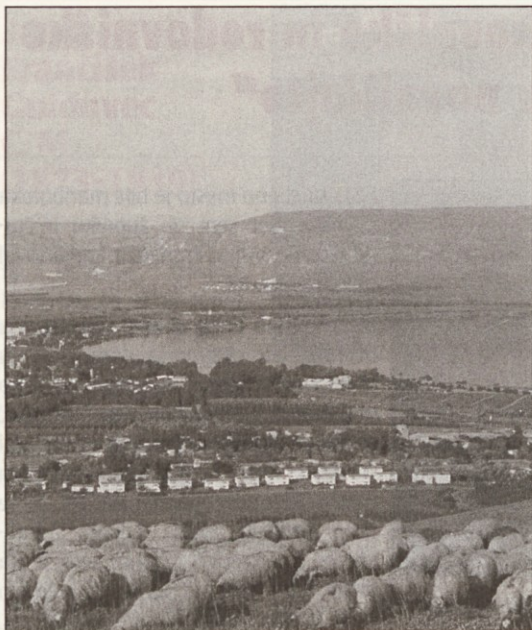
Zgodovinsko okolje

Glede tega, kdaj so predniki Izraelcev prišli v Egipt, se zdi zelo verjetna hipoteza, da so šli Jožef in njegovi bratje tja, ko so Hiksi z vojsko zavzeli Egipt in tam prevzeli oblast. To je bilo okrog leta 1700 pred Kristusom. To pojasnjuje, zakaj je bil faraon tako naklonjen tem prišlekom iz Azije; sam je bil namreč prišlek. Jožefa je imel tako rad, da ga je postavil na

Rodovito polje ob Genezareškem jezeru

Čreda na sočni paši

najvišje mesto v svoji upravi, za podkralja. Zaradi tega je tudi Jožefovemu sorodstvu dal tako ugodno zemljo in sploh vse možnosti, da so bili v egiptovski deželi dobro materialno preskrbljeni.

Zanimiv je stavek, kjer je zapisano: "Potem pa je prišel drug faraon, ki ni poznal Jožefa". To zgodovinarji povezujejo z dejstvom, da je sredi šestnajstega stoletja pred Kristusom domača dinastija spet prevzela oblast. Egipčani so Hikse pregnali, in od tedaj je razumljivo, da domači režim ni bil več tako naklonjen tujcem, Izraelcem, ki so živeli v rodovitni Nilovi delti in se še močno namnožili.

V besedilih se ves čas pojavlja trditev, vsaj v slovenskem prevodu je tako, da so bili Izraelci v Egiptu sužnji. Celo v prvi zapovedi pravi Bog: "Jaz sem gospod vaš Bog, ki sem vas rešil iz Egipta, iz hiše sužnosti." Čisto dobesedno to najbrž ni bilo ravno suženjstvo. Bolj bi lahko rekli, da so Izraelce domačini izkoriščali za nekakšno tlako, prisilno delo. V zgodovini Izraela pa je zaradi nazornosti osnovnega sporočila izhoda iz Egipta to obdobje Izraelove zgodovine dobilo pomen popolnega izkoriščanja, popolne stiske, s katere ni bilo videti izhoda, s katere je svoje ljudstvo lahko rešil samo Bog s čudežno močjo.

Glede časa, kdaj se je to zgodilo, kdaj je živel Mojzes, imamo razne namige. Da bi se to moglo zgoditi v trinajstem stoletju pred Kristusom, lahko sklepamo iz Druge Mojzesove knjige, kjer je rečeno, da so Izraelci pri tem prisilnem delu gradili mesti Pitom in Rameses: Rameses nas vodi do faraona Ramzesa II. Zgodovina in mitologija poznata Ramzesa II. kot velikega graditelja; njegovi templji še danes vsaj delno stojijo. Od vseh faraonov, kar jih poznamo, je vladal najdlje. Trinajsto stoletje pa je najbolj verjeten čas izhoda iz Egipta in znamenitega prehoda čez Sinajski polotok tudi zato, ker imamo arheološke podatke tudi o času prvih naselitev Izraelcev na področju Kanaana, Palestine. Največ teh arheoloških dokumentov izvira iz časa tik pred koncem trinajstega stoletja, in se nahajajo na območju Negeva ter v hribovitih območjih osrednje Palestine.

O teološkem pomenu teh silnih časov, na katerih je Izrael gradil takorekoč vso svojo zgodovinsko in narodno zavest, pa prihodnjč.

Pripravil Iztok Kržič

Ime Jakob pomeni "Bog naj varuje", v nekaterih prevodih pa tudi "ki drži pete" in "zvijačnej". Na protisloven način je postal ta drugorojenec izbrani nosilec Božjih obljub in blagoslova ter kasneje kljub svoji krivdi tudi potrjen v tem poslanstvu. V Jakobu naj bi veren človek videl, da Bog vzame človeka v svojo službo ne glede na njegovo primernost, saj gredo lahko nemalokdaj božje obljube naprej le zaradi božje zvestobe svojim obljubam.

Egipt je bil vedno in v vsakem pogledu močnejši od Izraela in Izraelu grozeč sosed, dokler obe deželi nista bili priključeni Rimskemu cesarstvu. Egipt je bil Izraelu sovražna dežela tudi zaradi Izraelovega razumevanja svojega izvira in svoje verske podobe, ki je bila z egiptovskimi kulti povsem neskladna.

„Molite tudi za nove duhovniške in redovniške poklice in se ne naveličajte“

Dragi rojaki!

Ne vem, morda bi se rubrika "Pismo našega župnika" morala glasiti drugače. Imenujejo nas sicer župnik, vendar nismo župniki v pravem pomenu besede. Naše pastoralno območje ni neka zaključena župnija. Nam zaupani verniki so raztreseni kar nekaj deset kilometrov oziroma celo nekaj sto kilometrov naokrog. Le nekateri v dušnem pastirstvu v Zahodni Evropi imamo srečo, da imamo eno samo središče, kjer se ljudje iz bližnje in dalnje okolice zbirajo k sv. maši in različnim prireditvam. Tako je tudi pri nas, na cesarskem Dunaju.

Preden vam nekoliko prestavim našo "dunajsko župnijo", ki se uradno imenuje Slovenski pastoralni center, nekaj besed o sebi. Sem drugorojenec izmed petero otrok, ki jih je Bogu in domovini rodila koroška mati.

Ko sem v Guštanju hodil v osnovno šolo in obenem redno v cerkvi ministriral, to nekaterim rdečim učiteljem sploh ni bilo všeč. To so mi večkrat dali občutno vedeti. V nižjo gimnazijo sem hodil v istem kraju, ampak z drugim imenom - Ravne na Koroškem (ne vem, od kod so pobrali ta izraz, saj tam okrog ni nič ravnega; znana ravenska železarna leži v mežiski dolini, obdana z Uršljo goro, Peco in Strojno), pa sem še vedno ministriral, kar tudi policija ni prenesla in so me zato "rahlo šikanirali", naravnost in posebej po enem profesorju. Pa sem rekel, ne boste me, ne, in sem jim pobegnul v malo semenišče v Vipavo. Po maturi 1963 sem moral takoj jeseni k vojakom. Le štirinajst dni po vrnitvi od vojakov sem bil doma, potem sem se takoj vpisal na teologijo v Ljubljani, kjer sem preživel štiri leta, nakar smo šli študentje iz mariborske škofije v Maribor. Tam me je 29. junija 1969 posvetil v duhovnika škof dr. Maksimilijan Držečnik. Zelo sem vesel, da je prav on položil roke name.

Toni Štekl, župnik na Dunaju

Prvo službeno mesto je bila mariborska stolnica, kjer sem ob župniku in kanoniku dr. Vinku Frangežu kaplanoval polnih osem let.

Na posebno željo svojega profesorja moralke dr. Steinerja sem, seveda prostovoljno, odšel na njegovo mesto v Zahodni Berlin, kjer sem se prvič srečal z dušnopastirskimi navadami posebne vrste. Tudi o tem službenem mestu, kjer sem vztrajal pet let, bi se dalo napisati tanjšo knjigo. Zdravstveno kar krepko razrvan sem se na svojo željo oziroma skoraj že zahtevo vrnil v domovino. Škof ordinarij dr.

Franc Kramberger mi je po polletnem pomaganju župniku v Limbušu ponudil nekaj župnij. Izbral sem pranadžupnijo Šmartno pri Slov. Gradcu zaradi lepe lege in čistega zraka pod Pohorjem in tudi zaradi bližine bolnišnice v Slovenj Gradcu, kajti bil sem kar precej bolan (težave s srcem, ki so se začele tri mesece po mašniškem posvečenju). Moje moči so pešale in prisiljen sem bil prositi svojega škofa za razrešitev in za drugo službeno mesto. Tedanji narodni ravnatelj za Slovence po svetu, ljubljanski pom. škof. dr. Stanko Lenič mi je zaupal, da nujno potrebuje nekoga za Dunaj in me prosil, naj bi prevzel to mesto, ker sem že vaje dela med zdomci. Takoj sem pristal na to povabilo in zdaj sem tukaj. Že osmo leto teče.

Statistično je nemogoče točno ugotoviti, koliko Slovencev dejansko živi na tem območju. Govori se, da bi naj bilo na Dunaju in okolici okrog 5.000 Slovencev, in sicer skupaj s koroškimi Slovenci in študenti. Naslovov imamo 743. Naše glasilo Dunajski valovi pošiljamo štiri do petkrat na leto na te naslove, tako da imamo pisne stike z okoli 3.000 Slovenci. Od teh jih je zelo veliko vključenih v župnije, kjer živijo. V naš pastoralni center jih prihaja razmeroma malo. Kje je krivda, sem se večkrat spraševal. Odgovor je preprost. Poleg integracije, h kateri so prav Slovenci še

Se nadaljuje na 36. strani

Janez Frančišek Gnidovec C. M. (1873-1939)

"Vsem sem postal vse" – te Pavlove besede Korinčanom si je Janez F. Gnidovec vzel za geslo ob svojem posvečenju za skopskega škofa (1924-1939) in z njimi na neki način izrazil celoten program svojega življenja in svojega dušnopastirskega delovanja.

Življenjska pot Janeza Frančiška Gnidovca je bila izredno razgibana in bogata. Rodil se je 29. septembra 1873 v Velikem Lipovcu v župniji Ajdovec. V rani mladosti je ostal sirota. Po šolanju v Novem mestu se je odločil za duhovniški poklic in bil 23. julija 1896 v Ljubljani posvečen za duhovnika. Tri leta je bil kaplan v Idriji in v Vipavi, nato pa je nadaljeval študij klasične filologije ter slovenskega in nemškega jezika na Dunaju. Študij je končal leta 1904 z doktoratom. Po vrnitvi v domovino je 14 let opravljal službo profesorja in ravnatelja škofijske gimnazije v Šentvidu nad Ljubljano. Težko je reči, kdaj je v sebi začutil redovniški poklic. Sedmega decembra 1919 je vstopil k lazaristom in 8. decembra 1921 napravil večne zaobljube v Ljubljani. Na priporočilo ljubljanskega škofa Antona B. Jegliča je bil Janez F. Gnidovec 29. oktobra 1924 imenovan in dober mesec dni kasneje v cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani posvečen za skopskega škofa. Ko je na prvi petek, 3. februarja 1939 v Ljubljani umrl, so bili vsi, ki so ga poznali, trdno prepričani, da je umrl svetnik.

Katera so bila najbolj značilna znamenja Gnidovčevega svetega življenja? V čem je božji služabnik Gnidovec v toliki meri postal "vsem vse", da je lahko za zgled tudi nam?

Janez Gnidovec je bil najprej človek molitve. Molil je veliko. Molil je goreče. Molil je vztrajno. Vse svoje delo je nenehno prepletal z molitvijo. V svojem življenju je dosledno uresničeval Benediktovo pravilo: Moli in delaj!

Janez Gnidovec je bil velik častilec svetega Rešnjega telesa. Kadar je odhajal od doma in kadar se je vračal

domov, je bila njegova prva pot vedno k Jezusu v tabernaklju.

Janez Gnidovec je bil človek dobrote in osebnega ubožstva. Vedno je živel skromno. Kot skopski škof je vse svoje premoženje sproti razdajal potrebnim. Gmotne dobrine so bile zanj le sredstvo, da je lahko z njimi lajšal bedo.

Božji služabnik Janez Gnidovec je bil nesebičen misijonar in neutruđen apostol. Imel je ozemeljsko ogromno škofijo (vso Makedonijo in Kosovo), versko in nacionalno raznoliko in le peščico katoličanov albanske, hrvaške, slovenske, češke in madžarske narodnosti, ki so bili raztreseni po skorajda vsej škofiji. Ob svojem prihodu je našel le 12 škofijskih duhovnikov. Pomoč je našel še pri jezuitih, frančiškani pa so mu bili s svojimi razvadami še iz turških časov bolj breme kot v pomoč. Ljudje so bili nepoučeni, duhovniki se niso bili pripravljeno soočiti z novimi razmerami v Jugoslaviji. Škof Gnidovec je hodil od župnije do župnije, učil, delil zakramente in trpel. Skopsko župnijo, ki je segala do grško-bolgarske meje, je dolga leta vodil sam. Mnogi njegove gorečnosti niso razumeli. Očitali so mu, da zahteva preveč. Tožili so ga svetni in cerkveni oblasti. Škof Gnidovec pa je molil, delal in trpel. Vse svoje odločitve je izmolil pred tabernakljem. Na oltar je odlagal svoje neuspehe. Teh je bilo človeško gledano veliko. Sadovi njegovega apostolskega dela in njegove molitve so se začeli kazati šele po njegovi smrti. V 14 letih svojega škofovstva je vodil devet škofijskih sinod, napisal 11 pastirskih pism, obhajal tri evharistične in dva marijanska kongresa. Pospeševal je ustanavljanje bratovščin svetega Rešnjega telesa in krščanskega nauka. Sezidal je 14 cerkva (dve po zaslugi frančiškanov in eno po zaslugi jezuitov) ter šest kapel. V Prizrenu je leta 1930 blagoslovil novo stavbo malega semenišča.

Leta 1978 je ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik začel škofijski postopek za Gnidovčevo beatifikacijo. Proces je bil leta 1984 v Ljubljani končan, dokumenti pa poslani pristojni kongregaciji v Rim. Zemeljski ostanki božjega služabnika Janeza F. Gnidovca počivajo v družbi sobratov lazaristov na ljubljanskih Žalah. Njegova duhovna dediščina pa se mora preseliti v naša srca. Priporočajmo se mu v svojih stiskah in uresničujmo v svojem življenju njegovo geslo: Postati vsem vse!

France M. Dolinar

Med škofi in pokojninami

Zadnjo polemiko med predsednikom vlade dr. Janezom Drnovškom in slovenskimi škofi je izzval pogovor s predsednikom vlade, ki je bil v objavljen v soboto pred novim letom. Predsednik vlade ocenjuje, da so odnosi med državo in Cerkvijo tako tegobni, da bi "težko bili še slabši." Po njegovem je za to kriva seveda samo Cerkev.

Predsednik vlade ji očita agresivno vtikanje v dnevno politiko in kot dokaz za to navaja neke sestanke, ki so jih imeli nekateri člani Cerkve s predstavniki strank slovenske pomladi.

V tej zadevi je najprej nesprejemljivo posploševanje. Če se nekaj duhovnikov pogovarja s politiki, ki predsedniku vlade niso všeč, to ne more biti razlog za poslabšanje odnosov med državo in Cerkvijo. Cerkev je vendar nekaj drugega kakor peščica duhovnikov. Cerkev na Slovenskem smo vsi, od ljubljanskega nadškofa do najmlajšega krščenega otroka.

Še manj pa je sprejemljivo, če postaja odnos države oziroma vlade do Cerkve odvisen od tega, ali je ravnanje nekaterih duhovnikov stranki na oblasti všeč ali ne. Ko zdaj urejamo odnose med državo in Cerkvijo, in sicer tako, da bi to veljalo za nekaj desetletij, in ne glede na to, kdo bo v prihodnje na oblasti v Sloveniji, je to nekaj drugega kakor dnevna politika.

Cerkev ne potrebuje nagrad za lepo in vzorno politično obnašanje, ki bo všeč oblasti, ampak potrebuje take možnosti za svoje delovanje, kakor so v navadi v vseh demokratičnih državah. Gre za to, da ločimo ustavo in pravo od politike, česar nismo poznali v komunizmu.

Končno pa je nesprejemljivo, da med pogajanci med državo in Cerkvijo država sprejema zakone, kot sta šolski in moratorij na vračanje lastnine. To je tako, kakor če bi med pogajanci med Bošnjaki in Srbi slednji še naprej napadali in osvajali nova ozemlja. Oba zakona sta bistveno oslabilo pogajalske možnosti

Cerkve oziroma sta jih izničila. Tako se v nobenih pogajanjih ne dela. In končno, ko so se škofje postavili v bran pred napadi predsednika vlade, so zdaj oni grdi, ker se pritožujejo, da so napadeni. Štiri mesece pred papeževim obiskom je to dogajanje več kot nerazumljivo in skrb zbujajoče.

Polemika med škofi in predsednikov vlade se še ni utegnila poleči, že je izbruhnila nova. Njen navidezen izvir so pokojnine in kritika na račun ministra dr. Tajnikarja, vprašanje pa je, ali so to dejanski razlogi. Združena lista (nekdanja Zveza komunistov) je stopila iz vlade. To dejanje je storjeno 10 mesecev pred volitvami. Malo verjetno je, da bi šlo za spor. Gre prej za preiščeno dejanje, s katerim se skušajo nekdanji komunisti zopet prikupiti ljudem, ki jih sedanje gospodarsko stanje najbolj ogroža. To so brezposelni in upokojenci.

Pokojnine - nekatere - so v Sloveniji tako visoke, predvsem pa je upokojencev toliko, da gospodarstvo ne zmore več plačevati v pokojninsko blagajno. Premalo je tistih, ki delajo in plačujejo pokojninsko zavarovanje, in preveč tistih, ki prejemajo pokojnino, da bi se izdatki pokrili. V Sloveniji je zdaj 480.000 upokojencev, zaposlenih pa samo 774.000. K temu je treba dodati, da se rodnost v Sloveniji zmanjšuje, kar bo imelo za posledico še upadanje aktivnega prebivalstva. V prihodnosti bo zato huda kriza, ki bo sprožila nezadovoljstvo pri skoraj pol milijona ljudeh. To pa je izredno pomembno število volilcev. Tista stranka, ki se bo postavila na njihovo stran, ne glede na to, ali je to upravičeno in smiselno ali ni, bo imela lepo število volilcev. To so uvideli nekdanji komunisti in zato so šli iz vlade, da se bodo čez noč prelevili v velike zagovornike upokojencev, čeprav bodo morali takoj po volitvah - če bodo spet v vladi - pokojnine kljub temu zmanjšati. Toda tej demagogiji bodo mnogi nasedli in kratkovidni so tisti, ki se tega koraka nekdanjih komunistov zdaj veselijo.

Gospodarstvo je kakor molzna krava. Od njega živimo vsi. Toda če ga preveč stiskamo, preveč izkoriščamo, bo usahnilo. In od tega bomo imeli škodo vsi, tudi upokojenci. Toda kdo bo slovenske državljane - tudi upokojence - prepričal, da je treba zdaj nekaj časa potrpeti, da bo jutri bolje vsem?

dr. Anton Stres

Seminar za slovenske učiteljice in učitelje z južne poloble

Prvega februarja se je končal tretji strokovni seminar za učiteljice in učitelje slovenskega jezika z južne poloble. Na povabilo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je tokrat iz Argentine prispelo dvanajst učiteljic in trije učitelji. Dve učiteljici sta prispeli iz Mendoze, ena učiteljica iz Bariloch, drugi pa iz Buenos Airesa. Iz Avstralije pa so pripotovale tri učiteljice iz Melbourn in ena učiteljica iz Lightning Rida. Večina je bila prvič v Sloveniji.

V skupini so bile tako učiteljice, ki poučujejo v vrtcu, v nižji in višji osnovnošolski stopnji kakor tudi učiteljice in učitelji, ki poučujejo v srednješolskem tečaju ter na srednji državni šoli, med njimi pa je bila tudi učiteljica iz Buenos Airesa, ki poučuje petje na vseh stopnjah, ter učiteljica, ki poučuje slovenščino za špansko govoreče otroke.

Od 14. do 19. januarja 1996 je v Dolenjskih Toplicah potekalo strokovno izpopolnjevanje, ki ga je pripravilo Ministrstvo Republike Slovenije za šolstvo in šport. Zavodu Republike Slovenije za šolstvo in šport pa je prepustilo izvedbo in izbor strokovnih vsebin. Seminar je potekal v obliki predavanj, pedagoških delavnic, hospitacij, v obliki vodenih in neformalnih pogovorov s slovenskimi učitelji in v raziskovanju okolja, v katerem je potekal seminar. Na seminarju so udeležence in udeleženci tudi pripravili glasilo Utrinki.

Od 20. pa do 31. januarja pa so učiteljice in učitelji z južne poloble v organizaciji Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu popotovali po Sloveniji, Beneški Sloveniji in Koroški ter spoznavali zgodovinsko in kulturno dediščino slovenskih krajev ter se srečevali z domačini v mestih in kra-

Urad za Slovence po svetu je v hotelu Lev priredil slavnostni sprejem za učiteljice in učitelje slovenskega jezika z južne poloble.

jih, ki so jih obiskali. Ogledali so si Dolenjsko in Belo krajino, Primorsko, Kras in Beneško Slovenijo, Gorenjsko, Štajersko, Koroško in Prekmurje.

V Piranu so se udeležili literarnega večera s pisateljem Marjanom Tomšičem, v Ljubljani pa so obiskali "Večer poezije Lili Novy" v Lutkovnem gledališču Ljubljana. V tem času so jim pripravili pristrčna srečanja župani mest Škofje Loke, Ljubljane, Ptuja, Murske Sobote, Beltincev in Turnišča.

Pozdravili pa so jih tudi ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar, narodni ravnatelj za Slovence po svetu, škof koprške škofije msgr. Metod Pirih ter mariborski škof dr. Franc Kramberger.

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani jih je sprejel prodekan, izr. prof. dr. Anton Gosar. Poseben sprejem pa je zanje pripravil tudi državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu prof. dr. Peter Vencelj.

Pod strokovnim vodstvom so si ogledali Dolenjski, Pomorski, Belokranjski, Škofjeloški, Čebelarski in Ptujski muzej, Narodno in univerzitetno knjižnico ter Semeniško knjižnico v Ljubljani in še mnogo drugih znamenitosti v Sloveniji, Beneški Sloveniji in na Koroškem.

Srečali so se tudi s slovensko etnološko dediščino - lončarstvom v Beli krajini in Prekmurju, pletenjem iz slame in liča, tkanjem domačega platna v Beli krajini, ogledali so si edini plavajoč mlin na Muri ter istrsko hišo.

Še posebej prijetno je bilo srečanje z Beneškimi in koroškimi Slovenci, kjer so imeli pri slednjih tudi hospitacije v vrtcu in pri pouku v Mohorjevi ljudski šoli. Zelo zanimiva je bila razstava njihovih učbenikov slovenskega jezika, ki jo je skupaj s koroškimi pedagogi pripravila Krščanska kulturna zveza.

Premalo je prostora, da bi lahko naštel vrsto sodelavcev, strokovnjakov in drugih, ki so pomagali pri oblikovanju tega bogatega programa in niso pomagali le strokovno, temveč so odprli tudi srce, tako da so se učiteljice in učitelji z južne poloble počutili doma, kamorkoli so prihajali. Tkale so se tople človeške vezi med Argentino, Avstralijo in Slovenijo.

Obogateni z novim znanjem in izkušnjami ter strokovnim knjižnim materialom so odpotovali v Argentino in Avstralijo, kjer bodo svojim učencem posredovali vse, kar so se v Sloveniji med izvedbo seminarja naučili.

Pripravila Lea Deželac

Rekli so...

Anton Stres v DRUŽINI 4. 2. 1996

Predsednik vlade je za predsednikom republike v Sloveniji najpomembnejša oseba, saj ima v rokah vse vzvode oblasti; kar reče, pa seveda izraža tudi mnenje vladajoče stranke Liberalne demokracije Slovenije v celoti. Po drugi strani pa je njegov nastop nesprijemljiv, ker je govoril brez razlikovanja in je preprosto obtožil Cerkev zelo hudih stvari, celo tega, da hoče vladati, da se vtika v dnevno politiko, da hoče vdirati v neki prazen prostor. Slišati je bilo mogoče tudi vprašanje, zakaj so se škofje tako pozno odločili za izjavo. Odgovor je preprost: škofovsko konferenca je imela sejo šele 22. januarja. Sicer bi pa bilo pričakovati, da bo ob branju takega intervjuja vendarle kdo napisal takšno pismo bralcev, pa ga ni bilo najti - in vendar je med katoliškimi laiki veliko pametnih in pismenih ljudi. Ta molčečnost cerkveno vodstvo včasih spravlja v težak položaj, saj morajo sami skušati vplivati na javno mnenje, in to kljub temu da je veliko ljudi, ki enako čutijo, a tega s svoje strani ne naredijo. Nihče se ne zmeni, da bi napisal nekaj vrstic, v katerih bi lahko povedal svoje mnenje - mnogi za kaj takega nimajo poguma, so še vedno prestrašeni, drugi razlog pa je morda tudi neka lenobnost, saj je vedno lažje očitati, češ, duhovniki, zakaj se vendar niste odzvali? Mnogi nam pišejo pisma, zakaj nič ne rečemo, namesto da bi to storili sami ter tisto pismo in znamko porabili za drugega naslovnika in bi tako imeli večji uspeh.

Ne vem, ali ima to dogajanje organizirano ozadje, vsekakor pa je mogoče iz vsega skupaj izluščiti neko miselno ozadje, namreč predstavo Cerkev, ki naj bi se še vedno držala zakristij ali pa zelo, zelo nebogljenege prostora na področju javnosti, kjer pa naj ne bi svobodno delovala, predvsem pa ne razpolagala s tolikšnimi sredstvi, da bi lahko delala tisto, za kar bi sama presodila, da je prav. To je temeljno nezaupanje v Cerkev, ki se je po mojem mnenju okrepilo po tistem, ko je komisija Pravičnost in mir ob odstranjevanju nekdanjega obrambnega ministra Janeza Janše dala izjavo, s katero je to označila kot poskus zaviranja demokracije. Takrat ni šlo za Janšo, ampak za pojav sam.

Druga zamera je bilo pastirsko pismo škofov pred lanskimi občinskimi volitvami, kjer so pozvali predvsem k temu, naj gredo ljudje volit. Imeli so popolnoma prav, kajti če ne gre večina državljanov na volišča, potem izvoljeni ne morejo odsevati dejanskega stanja, mišljenja in volje ljudi. Volitve so temeljna državljanska dolžnost in tudi če človeku ni takoj kristalno jasno, za koga naj voli, če ima pomisleke do enega, drugega ali tretjega, to ni razlog, da ne bi zato izbral vsaj tistega, ki je po njegovem mnenju še najmanj slab, če že najboljšega ne more najti.

Nadaljnja zamera pa je že omenjena novica, da so se nekateri duhovniki sestajali z nekaterimi predstavniki strank slovenske pomladi. Tu je treba poudariti dvoje; cerkveni ljudje so se pogovarjali tudi z LDS in predstavili svoja stališča ZLSD. Popolnoma normalna praksa v parlamentarni

demokraciji je tako imenovano lobiranje; kjer sam ne moreš iti neposredno v parlament in tam prepričevati, in tega Cerkev ne more, potem skušaš prepričati stranke in poslance, povedati svoje argumente in dobiti neko zagotovilo, da bodo ravnali tako, kot je v tvojem interesu.

Zapisali so...

Janez Obreza v SLOVENCU 3. 2. 1996

V to sobesedilo igranja "kali-merov" spada tudi zadnja poteza ZB. Borčevska organizacija, ogrodje ZL, se je namreč na čelu z Ivanom Dolničarjem podala na obisk k Edmundu Farhatu, papeževemu nunciju v Sloveniji. Izročili so mu pismo za papeža; ta prihaja prvič v zgodovini slovenskega naroda k nam na obisk, in to ravno na svoj rojstni dan v maju. Srečanje borcev z nuncijem je bilo prisrčno in skladno s civilizacijskimi običaji. Presenečenje pa je sledilo, ko je nuncij pismo prebral, kasneje se je pojavilo tudi v javnosti. V pismu so nekdanji borci (le njihovo vodstvo!) vnovič obtožili Cerkev na Slovenskem za njeno ravnanje med vojno in za sodelovanje z okupatorjem. Obtožili so tudi "nekatero prenapetežo" (katere?) iz zdajšnjega cerkvenega vodstva. Seveda so pozabili napisati, da si je nekdanja komunistična partija odpor proti okupatorju prisvojila in ga zlorabila na krvav prevzem oblasti, ki jo je obdržala polnih 45 let. Tako! Vodstvo borcev je na neki način papežu "ovadilo" Cerkev na Slovenskem, kar ni nič nenavadnega ob vedenju, kako so oblast prevzeli in jo tako dolgo obdržali. Naj papež ve, v kakšno

Naši škofje slovenski javnosti

Slovenski katoliški škofje, zbrani na svoji 29. seji v Ljubljani, 22. januarja 1996, smo zelo začudeni in neprijetno presenečeni nad ocenami, ki jih je o odnosih med državo in Cerkvijo dal predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek v pogovoru za Sobotno prilogo Dela 30. decembra lani. Štiri mesece pred papeževim obiskom predsednik slovenske vlade trdi, da so odnosi med Cerkvijo in državo tako slabi, da "bi težko postali še slabši, kot so v zadnjem času".

Res so še skoraj vsa odprta vprašanja med državo in Cerkvijo nerazrešena, res pa je tudi, da sta dve koalicijski stranki (LDS in ZLSD) pokazali za cerkvene potrebe in zahteve premalo razumevanja, da bi lahko prišlo do sporazuma. Res je tudi, da delo Mešane krovne komisije še ni dalo pomembnih sadov. Parlament je izglasoval nekatere zakone, ki so povsem obšli in ignorirali delo komisije, tako da se nekaterim njenim članom zastavlja vprašanja, ali naj ga sploh nadaljujejo. V tem pogledu pogrešamo prav tisto, o čemer pravi predsednik vlade, da je zaželeno, namreč partnersko sodelovanje in partnerski odnos. Do sedaj so nam bile nekatere zakonske rešitve vsiljene in niso bile rezultat partnerskega dogovora. Res je tudi, da že več kot eno leto trajajo siloviti napadi na Cerkev, v katerih se njene zahteve prikazujejo kot zahteve po bogastvu in oblasti. Katoliška Cerkev ne želi nič drugega in nič več kakor tiste možnosti, ki jih ima za svoje delovanje Cerkev v vseh evropskih demokratičnih državah in katere bi imela tudi v Sloveniji, če ne bi bilo 45 let trajajočega komunističnega, ateističnega in totalitarnega režima.

Katoliški škofje prav tako odklanjamo očitek o agresivni politizaciji Cerkve in opozarjamo na dvojna merila, ki jih uporablja predsednik vlade, ko ocenjuje nekatere dejanja posameznih članov Cerkve v bližnji preteklosti. Predstavniki in člani Cerkve so se sestajali s skoraj vsemi strankami, tudi s stranko, ki ji predseduje predsednik vlade. Ni nobenega utemeljenega razloga, zakaj bi se ne smeli sestajati tudi z nekaterimi opozicijskimi strankami in se pogovarjati o vprašanjih, ki so še vedno odprta in Cerkev že predolgo čaka na njihovo rešitev.

S svoje strani si bomo še naprej prizadevali, da bi odstranili številne predsodke proti Cerkvi, da bi svoje poglede pojasnili in predvsem, da bi odprta vprašanja zadovoljivo rešili z demokratičnim in enakopravnim dialogom. Takšno pripravljenost in dobro voljo pričakujemo tudi od slovenske oblasti. Zaradi bližine papeževega obiska pa se nam zdi to še posebno nujno in je tudi v interesu naše države in njenega mednarodnega ugleda.

V Ljubljani, 22. januarja 1996

Apostolska nunciatura slovenski javnosti

V izjavi za javnost Apostolska nunciatura v Ljubljani potrjuje, da je apostolski nuncij v Sloveniji msgr. Edmond Farhat sprejel generala Ivana Dolničarja, predsednika Zveze združenj borcev in udeležencev narodnoosvobodilnega boja, skupaj s Tonetom Poljšakom in Francetom Miklavččem, članoma omenjene zveze. General Dolničar je pri tej priložnosti izročil nunciju pismo, naslovljeno na papeža Janeza Pavla II. Kot pojasnjuje Apostolska nunciatura, je msgr. Farhat zagotovil obiskovalcem, da bo pismo v enem tednu odposlano visokemu naslovljencu, o vsebini pisma pa ni dal nobene sodbe, ker ga dotlej še ni prebral.

Ko je nuncij pismo prebral, je "presenečen ugotovil, da ton in vsebina poslanice ne ustrezata ozračju pristrčnosti in pripravljenosti za dialog, ki ju je bilo čutiti med pogovorom", so zapisali na Apostolski nunciaturi v Ljubljani. S to izjavo so se odzvali na nedavno objavo v tisku omenjenega pisma, ki ga je general Ivan Dolničar izročil nunciju 10. januarja 1996.

državo bo maja prišel in kdo predstavlja cvet slovenskega naroda. Še ena potegavščina torej iz že znanega loga. To je hitro spoznal tudi papežev odposlanec, čeprav se po naši deželi šele razgleduje.

Kar koli bodo privrženci ZL že počeli do jesensko-zimskih volitev lahko vendarle ugotovimo, da se vlada in koalicija, sestavljena iz LDS in SKD, s tem uvršča v desnosredinski politični prostor. Ta izbira pa kot kažejo številne raziskave javnega mnenja, slovenske volilce najbolj privlači.

Marcel Koprol v SLOVENCU 3. 2. 1996

Zato se pri nas žgočega problema slovenske neprepoznavnosti ni dalo in ne da rešiti, saj nas vodilni slovenski državni politiki ves čas silijo, da se vrtimo v začaranem krogu, iz katerega so zavestno izrinili vrednote, na katerih se je v stoletjih izoblikovala narodova istovetnost. Posledica takega ravnjanja lahko prepoznamo na vsakem koraku: takoj se pokaže, da so v Sloveniji tisti, ki samo spregovorijo o domoljubju, o skrbi za slovenski jezik, o v stoletjih izoblikovanih narodnih običajih, o slovenstvu, o veri, ki je našim prednikom pomagala preživeti pod različnimi tujimi zavojevalci, od njih in njihovih privržencev zasmehovani ter označevani za ksenofobe.

Tako je Slovenija gotovo edina država na svetu, v kateri se skrb za ohranjanje maternega jezika enači s totalitarističnimi prijemi. Tudi zavzemanje za pravice Katoliške cerkve na Slovenskem, ki je poleg evangeličanske, edina avtohtona tovrstna ustanova v državi, je za oblikovalce slovenske politike

moteče. V svoji bolestni želji po uničenju tega zgodovinskega stebra slovenskega naroda zdaj na slovenskem prizorišču čedalje bolj poudarjajo druge veroizpovedi in celo verske sekte, ki s koreninami slovenstva nimajo nobenih stičnih točk.

Rekli so...

Janez Janša v MAGU 7. 2. 1996

Ocenjujete torej, da tu ni resnega konflikta, da je trenuten položaj plod neke politične logistike...

Janša: To ni le moja ocena. Liberalna demokracija in Združena lista sta enojajčni dvojčci. Zelo točni so bili komentarji v Delu in presenetljivo tudi v Primorskih novicah, v katerih so zapisali, da je do razpada prišlo zaradi prihodnje zmage. Za LDS in za ZL je ključnega pomena, da bosta na prihodnjih volitvah dobili 51 odstotkov glasov. Vse javnomnenjske raziskave, pa tudi izidi vseh dosedanjih volitev, predvsem zadnjih lokalnih, pa kažejo, da ti stranki z nastopom samo v enem polu ne moreta dobiti tolikšnega deleža glasov. Zato morata loviti v obeh oceanih. Na volitvah 1992. sta v oceanu volilnih glasov novih demokratičnih strank lovili z Jelinčičevo mrežo, zdaj pa je bilo verjetno na podlagi javnomnenjskih raziskav ugotovljeno, da mreža satelitskih strank ne bo zadostovala in da je potrebna večja poteza.

Zdi se, da je od osamosvojitve prvič prišlo do resnega mešanja spektrov strank v opoziciji. Pokumunistični blok je razpadel na dva bloka in videti je, da imajo od Depale

vasi krščanski demokrati spet "žogo" v rokah. Kaj lahko ta trenutek krščanski demokrati v vladi, v kateri bodo očitno ostali, še dobijo?

Janša: Različne stranke so bile v različnih kombinacijah, vendar mešanje strank ne pomeni tudi mešanja volilnega telesa. Volitve so pokazale, da je slovensko volilno telo relativno stabilno in zelo predvidljivo, po drugi strani pa tudi zelo dovzetno za različne manipulacije. Vendar se vrednostne opredelitve ne spreminjajo. Krščanski demokrati so dobili v tej igri dodatnega asa šele z izstopom ZL. Po Depali vasi bi ga dobili, če bi izstopili. V tistem času bi tak korak SKD zagotovil vodilno vlogo med strankami slovenske pomladi. Takrat tega niso storili, zdaj pa je vse skupaj pozno, ker je do volitev zelo malo časa. Ne bo se odigralo več veliko partij in napake bodo usodne. Krščanski demokrati bi lahko svoj položaj popravili ali močno izboljšali bodisi tako, da bi ostali v vladi, vendar bi za to morali zahtevati temeljito korekcijo programa vladajoče koalicije in takojšnjo popravo nekaterih odločitev, ki so bile sprejete v zadnjih nekaj mesecih in so v velikem nasprotju z njihovim programom. Naj omenim samo moratorij na vračanje gozdov Cerkv. Če teh popravkov ne bodo zahtevali in kljub temu ostali v vladni koaliciji, bodo hočeš nočeš sedli na limanice ZL, ki bo svojo opozicijsko vlogo poskušala prodajati predvsem z napadanjem krščanskih demokratov. Liberalna demokracija pa bo relativno varna pred napadi ZL, če izznamemo splošne obsodbe o surovem liberalizmu.

anglija

Začetek leta je v Našem domu v Londonu potekal dokaj mirno. Obiskovalcev tokrat ni bilo veliko, razen londonskih rojakov. Misijonar iz Zambije, škofijski duhovnik, gospod Dominik je pri nas nekajkrat prenočil in nato nadaljeval potovanje na celino. Duhovnik ljubljanske nadškofije prof. mag. Tone Jamnik se je tudi oglasil in pri nas prenočil na poti v Oxford, kjer bo študiral filozofijo vse do meseca avgusta. Če le more, ob koncu tedna rad prihaja k nam. Urednik revije Misijonska obzorja in duhovnik misijonske družbe lazaristov, prof. dr. Drago Ocvirk, je v Londonu končal svoj študij filozofa Wittgensteina in je na svečnico odšel v domovino. Vsaj dvakrat tedensko je prihajal v Naš dom, največkrat zaradi slovenskega tiska - revij in časnikov. G. Franček Bertolini, jezuitski bogoslovec, ki trenutno študira v Glasgowu na Škotskem, je bil v januarju dvakrat pri nas v Londonu. Odlično je zastopal Slovenijo, ko je ves teden na znani jezuitski šoli v Enfieldu pri Londonu po 6 ur na dan od razreda do razreda govoril fantom (šola je samo za dečke in fante) o svojem duhovnem poklicu. Med predstavitvijo je vedno govoril tudi o Sloveniji, ko je omenjal svoj rojstni kraj Gorico. Ugotovil je, kako izredno majhno število otrok je vedelo za Slovenijo.

Ob koncu januarja smo zaključili s prijavitvami za romanje v Slovenijo. Trideset naših rojakov se je do

zdaj priglasilo za romanje ob obisku svetega očeta, papeža Janeza Pavla II. Rojaki iz okolice Manchestra bodo potovali z letališča Manchester isti dan kot tisti s Heathrowa. Kdor se bo hotel še prijaviti, se lahko, vendar za višjo ceno. Prijave do konca januarja so imele pri potovalni agenciji poseben popust. Na romanje so vsi slovenski rojaki iz Anglije, Walesa in Škotske lepo vabljeni.

Krst pri Kravosovih v Rothwellu

Na tretjo adventno nedeljo, 17. decembra 1995, so imeli Kravosovi iz Rothwella pri Leedsu nadvse lep in pomemben družinski praznik. Obhajali so zakrament sv. krsta sina prvorojenca, nečaka in vnuka Jonathana Petra. Krstil ga je stric Peter, duhovnik, ki je nalašč zato prišel iz

Jonathan Peter Kravos pri svetem krstu

Kanade, kjer je na podiplomskem študiju. Jonathan Peter Kravos se je rodil, v veliko veselje in zadovoljstvo starih staršev Mimi in

Slovenske maše v postnem in velikonočnem času:

CHAPEL END	sobota,	2. marca, ob 4.00 pop.
DERBY	nedelja,	3. marca, ob 3.00 pop.
ABERDARE	sobota,	9. marca, ob 11.30 dop.
LONDON	nedelja,	10. marca, ob 5.00 pop.
ROTHWELL	sobota,	30. marca, ob 4.00 pop.
KEIGHTLY	nedelja,	31. marca, ob 3.00 pop.
	Cvetna nedelja	
LONDON	VELIKA SOBOTA,	6. aprila, ob 3.00 pop.
	blagoslov velikonočnih jedil v kapeli doma.	
BEDFORD	VELIKA SOBOTA,	6. aprila, ob 7.30 zvečer.
	Velikonočna vigilija bo v ukrajinski cerkvi. Po obredu in sv. maši bo blagoslov velikonočnih jedil.	
ROCHDALE	*VELIKA NOČ*	7. aprila ob 3.00 pop.
	Po sv. maši bo v samostanski šolski dvorani blagoslov velikonočnih jedil.	
LONDON	BELA NEDELJA,	14. aprila, ob 5.00 pop.
SPOVED - v vseh omenjenih krajih vsaj pol ure pred začetkom sv. maše.		
OBISKI BOLNIKOV - po predhodnem obvestilu.		
MEDNARODNA MAŠA - St. George's Cathedral, v nedeljo, 28. aprila. Sv. mašo bo vodil škof. msgr. Jukes. Molili bomo za duhovne poklice.		
SLOVENSKI DAN - Letos odpade zaradi romanja ob papeževem obisku Slovenije		

Dušan Pleničar - zaslužni Slovenec, katoličan in demokrat

Mirka, kot prvi otrok zakoncema Davidu in Lynn Kravos že 9. septembra 1995. Na krst malega Jonathana Petra so čakali do študijskih počitnic in prihoda duhovnika, strica Petra iz Ottawe v Kanadi.

Krstili so ga v domači župnijski cerkvi St. Mary ob navzočnosti sorodnikov in prijateljev. Jonathanovi krstni botri so: Antony Parascondolo, prijatelj očeta Davida, in Angela Lepecha, družinska prijateljica ter zakonca David in Dawn Wisley. David Wisley je Jonathonov stric po mamini strani.

Slovenska skupnost, ki prihaja k maši v Rothwell in Derby, ter slovenska katoliška misija v Veliki Britaniji iskreno čestitata Davidu in Lynn ter se pridružujeta veselju dedka in babice, Mirka in Mimi ter strica Petra. Božji blagoslov naj vedno in povsod spremlja novokrščenca in dobro Kravosovo družino.

ŽPS

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu je 13. januarja 1996 pripravilo pogovor o življenju in delu našega zaslužnega rojaka in čana kato-

liškega občestva v V. Britaniji Dušana Pleničarja.

Na srečanju so si prizadevali, da bi zadostili pravic in resnici glede naše emigracije. Naš župnik, g. Cikanek, je pisno pozdravil udeležence srečanja s sledečimi besedami:

Spoštovani g. Jevnikar!

Zahvaljujem se Vam za vabilo na pogovor o Dušanu Pleničarju. Zelo sem vesel, da se Društvo slovenskih izobražencev v Trstu zanima za naše velike, a po krivici zamolčane ljudi. Med nje gotovo spada tudi Dušan Pleničar.

Letos bo dvajset let, kar sem imel priložnost srečati Dušana Pleničarja na slovenskem dnevu v Bedfordu, ki sem ga vodil kot gost misijonar. Čeprav sem že prej poznal in cenil nekatere Dušanove izdaje, me je njegova osebnost - predvsem pa njegovo slovenoljublje in demokratična gorečnost - prevzela.

Ko sem dobrih deset let kasneje prevzel pastoralno delo za Slo-

vence v Združenem kraljestvu, sem ga lahko še bolje spoznal. Odkril sem in cenil še druge njegove številne talente in dobre lastnosti.

Med nama so se spletle prijateljske in delovne vezi. Tako je npr. takoj podprl in pomagal uresničiti mojo pobudo za ustanovitev pastoralnega sveta Slovenske katoliške misije v V. Britaniji. Skupaj sva se odločila, da bo volitve za pastoralni svet vodil on, ker takrat še nisem dovolj poznal razmer med Slovenci v Združenem kraljestvu, Dušan pa je v našem katoliškem občestvu užival nesporen ugled. Na mojo prošnjo je namesto mene prevzel predsedstvo pastoralnega sveta.

Z neverjetno prizadevnostjo je ves čas tiskal naš župnijski list Bogoslužna sporočila ter kasneje celo urejal in tiskal nekaj številik Vestnika pastoralnega sveta.

Poudariti moram, da je bil takrat naš pastoralni svet edina slovenska ustanova v V. Britaniji, katere člani so bili demokratično izvoljeni. Zato je bil svet kasneje tudi

Posnetek s Slovenskega dneva v Rochdalu

naravna podlaga in jedro za britansko konferenco v okviru Svetovnega slovenskega kongresa. Zaradi svoje nesebične požrtvovalnosti in neutrudnega dela je bil Dušan Pleničar kar samoumevno izvoljen za predsednika te konference. Kot je znano, je ta v času mednarodnega uveljavljanja Slovenije odigrala v Združenem kraljestvu pomembno vlogo.

Njegova velika zasluga za priznanje slovenske samostojnosti je gotovo ta, da mu je uspelo uvrstiti slovensko osamosvojitve na dnevni red angleškega parlamenta, saj je imel med svojimi prijatelji kar nekaj uglednih poslancev.

Dušan Pleničar pa ni bil cenjen samo v slovenskem katoliškem občestvu, ampak je užival velik ugled tudi med Angleži. Prav angleška župnija, v kateri je živel, ga je za njegovo delo in prizadevanje predlagala v Rim za zaslužnega katoličana. Predlog je bil tako dobro utemeljen, da je prejel redko in visoko papeževo odlikovanje "Pro Ecclesia et Pontifice".

Naj omenim še to, da bi mu storil krivico, če bi zamolčal njegovo veliko ljubezen in pobožnost do Božje Matere Marije. Njeni materinski priprošnji je pripisoval svoje številne delovne uspehe. Neštetokrat mi je omenil, kako hvaležen je Mariji Pomagaj.

O Dušanu Pleničarju boste temeljito spregovorili in osvetlili njegovo delo. Teh nekaj vrstic sem napisal zgolj zato, da izrazim svoje veselje in zadovoljstvo nad vašo odločitvijo, da bi tudi Dušan Pleničar dobil mesto, ki mu gre med zaslužnimi Slovenci, katoličani in demokrati.

Žal se zaradi pastoralnih obveznosti, ki so bile načrtovane že dolgo pred prejemom vašega cenjenega pisma, ne morem udeležiti vašega srečanja. Naj bo to moje skromno pismo znamenje, da z vsem srcem podpiram in pozdravljam vaše delo in seveda tudi vse spoštovane udeležence vašega častnega zbora.

*Stanislav Cikanek, župnik za Slovence v Veliki Britaniji
V Londonu, 8. januarja 1996*

avstrija DUNAJ

G. prof. dr. Zdenka Lovšeta sem omenil v "Pismu našega župnika". Da živi že več kot 20 let na avstrijski župniji Wienerherberg, da je bil pred dvema letoma zlatomašnik, da je bil veliki prijatelj pokojnega zdomskega duhovnika Vaneka Iztoka in še ogromno dejstev bi lahko naštel in poudaril. Ker tokrat

Prof. dr. Zdenko Lovše

iz našega pastoralnega središča nimamo posebnih novic, boste lahko prebrali eno njegovih številnih, zelo zanimivih življenjskih zgodb. Te so včasih tako čudne, skoraj neverjetne, da bi kdo utegnil reči, da si jih izmišlja. Pa ni res. Vse je res, kar piše.

Toni Štekl

Zapojmo bolj veselo pesem

Temna noč v temni kleti, iz noči pa vstaja zarje svit...

Žalostno jutro, kakor vsako drugo, se je zbudilo na poseben način. V

Tretjega decembra nas je v Slovenskem pastoralnem centru na Dunaju obiskal sveti Miklavž.

mojih ječah, ki jih ni bilo malo, se je slišalo samo kričanje in zadiranje valptov. Ali tisto jutro, leta 1951, so se odprla vrata in med njimi se je prikazal "gospod paznik", ki je imel kapo malce postrani, s prijaznim nasmehom. Po povsem neobičajnem pozdravu je povabil izmed dvaindvajset duhovnikov štiri, ki bi naj šli na delo. V Novem mestu so bili samo "težki" jetniki z visokimi kaznimi in dvaindvajset "najnevarnejših sovražnikov države" (duhovnikov).

In glej, čudo prečudo. Namesto zadirčnega povelja - skoraj bi rekel - prijazno povabilo na delo, ki so ga smeli opravljati zunaj zapora samo duhovniki. Štirje najmlajši smo se priglasili, in sicer: p. Jakob Laura, poznejši msgr. Škafar, prof. Kores in jaz.

Železne pregraje so se odpirale druga za drugo in, česar ne bi mogel nikoli verjeti, se je zgodilo: vsak izmed nas je dobil sekiro. Čemu in zakaj ni nihče niti slutil, saj je bila najstrožja kazen (14 dni bunkerja) že za najmanjši nožek.

Stopili smo čez prag jetnišnice. Objelo nas je pomladno ozračje tako opojno pevajoče, da se mi je zavrnelo in se mi stemnilo pred očmi. Živeli smo namreč v zatohli kleti. Korakali smo skozi mesto in prišli v prosto naravo milih dolenskih hribčkov, gozdov in lok. Hodili smo molče, vsak pogreznjen v svoje misli, in ugibali, kaj bomo počeli s sekirami. Ali bomo drvarili? Kakšno delo nam bo naloženo?

Povzpeli smo se na prijazen hribček, kakršnega bi komaj kak impresionistični slikar mogel naslikati. Ob griču so se začeli prostri gozdovi. Tam smo obstali in čakali na povelje.

Gospod paznik je dejal: "Nabirajte šibje in ga povežite v butare!" Kako bomo izvršili ta ukaz, nam je bilo povsem nerazumljivo. Kajti tam, kjer smo stali, ni bilo prav nobenega šibja...

Vedeli smo, če se oddaljimo le deset metrov od paznika, mora ta na "ubežnika" streljati. Vprašali smo gospoda paznika: "Kje pa je tukaj šibje?" "Ja, hudiča, v gozdu, seveda ga tu ni! Pojdite v gozd, vsak na svojo stran, pa ga boste že našli!" Ojunačil sem se: "Pa ne boste streljali po nas, če gremo izvršit ukaz?" "Hudič bo streljal, vi pa le delajte!"

Tako smo se podali vsak na svojo stran, da kmalu drug drugega več nismo videli. Pred odhodom smo še vprašali, kdaj naj se vrnemo k njemu. Rekel je: "No, ko boste slišali opoldansko zvonjenje, pridite zopet sem!"

Po dolgih treh letih sem stal kot prost človek v prosti naravi. Ni ga umetnika, ki bi znal izraziti to občutje, zakaj bilo je premočno. Vsa božja narava se je oglašala s svojimi pomladnimi akordi, od daleč se je slišala kukavica. Prvikrat zopet slišati kukavico, šelestenje mladega zelenja, v žuborečem potočku so se igrale ribice, veselo ptičje petje je oznanjalo pomlad...

Iz globine srca je privrela beseda moje rosne mladosti: "Bože moj, veliki si!"

Želel sem si, da bi se čas ustavil, da bi nikdar ne minilo to vstajenjsko razpoloženje.

Ob potočku je bilo dovolj šibja, zato ga ni bilo težko nabrati. Prevelike butare si nisem napravil, ker sem vedel, da jo bom moral

daleč nositi. Ulegel sem se na mehki mah in poslušal simfonijo stvarstva, gledal bele oblačke, ki so se kakor ponižne božje ovčice pasli na sinjem nebu.

Zgrabila me je tista prvinska človekova zahteva po svobodi, da bi najraje pobegnil in blodil po gozdovih.

Bila je jesen, ko se je nenadoma na mojem župnijskem vrtu pojavil papagaj. Priljubljen se mi je, da sem mu vsak dan nosil na določeno mesto hrano. Navadil se me je in se po svoje pogovarjal z mano. Ko se je bližal jesenski mraz, sem ga hotel pred njim zavarovati, a se ni dal pregovoriti, da bi šel v kletko, ki bi mu dala varno zavetje čez zimo. Svoboda mu je bila nad vse.

Papagaj je imel samo nagon po svobodi, ne pa razumskega spoznanja, kaj to pomeni. Odločil se je za svobodo, čeprav je bil izpostavljen smrti. "Umreti, bratje, težko ni, pustiti nade, to boli".

Kaj pa človek?

Vedel sem, če bi ušel, bi mojim sobratom grozile hude kazni. Iz daljnje podružnice se je oglasil opoldanski ave. Šel sem iz gozda na griček, kjer so že bili moji trije sobratje.

Čakali smo paznika. "A njega od nikoder ni", so odzvanjale Gregorčeve besede. Štirje možje stojijo na griču, vsak s svojo butaro in sekiro. Čakamo... čakamo... čakamo.

To je nemogoče, kje je zdaj tista oblast, ki nas je usužnjila in tako neusmiljeno zapirala v smrdljive brloge?

"Fantje, sedite na ta prijazni griček, zaužijte tisti košček suhega kruha,

voda v potoku je čista in zdrava, napijete se v svobodi, jaz pa pojdem iskat tistega, ki nas je pripeljal sem, pa ga ni od nikoder!"

Napotil sem se v dolino, kjer je bila vasica, in povprašal ljudi, če je morda kdo videl miličnika s puško. Nihče ga ni. Kot deus ex machina se pojavi meni znani gospod inženir, ki me osuplo gleda in ugiba, kaj dela nesrečni restant brez varstva. Vprašal me je: "Gospod, a ste ušli?" "Ne jaz, ampak pazniki!" Začuden je gledal mojo sekiro, ki ni bila nič krvava. "Iščem paznika, ali njega od nikoder ni!"

Povabil me je na kavo.

"Gospod inženir, srčno rad, kajti že leta nisem okusil kave, ali nisem sam. Moji trije sobratje čakajo, da jim prinesem kako novico o izgubljenem 'pastirju'."

"Pojdite po svoje prijatelje in tudi njih privedite na kavo!" Povabilo je bilo tako nenavadno, da bi človek mislil, da pri belem dnevu sanja.

Šel sem nazaj na grič, povedal sem čakajočim, da o pazniku ni ne duha ne sluha in da nas vabi gospod inženir, ki je bil tam na terenskem delu za nov vodovod, na kavo.

Pomišljali so, ali bi se naj res podali v tako avanturo. Vendar so se odločili in so šli z menoj.

Gospod inženir je povedal ljudem, kdo smo, in dobro ljudstvo, ki je bilo še verno, je za "gospode" prineslo "svega i svašta", da se je miza kar šibila od dobrot kakor na kitajski ohceti.

Veselje je bilo obojestransko, naše in v srcih dobrih ljudi. To doživetje

me je tako prevzelo, da nisem mogel ne piti ne jesti.

Dan se je nagibal proti večeru. Do mesta in kaznilnice je bila dolga pot, ali sami se nanjo nismo mogli podati, kajti tak dogodek, da bi se restanti brez paznika vračali v zapor, bi bil atrakcija vseh atrakcij... in kakšne bi bile posledice...

Zato sem se podal v vas, pregledal vse senike, kozolce, grmovje, jarke,... in glej čudo: moj detektivski nos je našel pogrešanega, na slami ležečega, hudo hropečega in spečega moža postave. Ob njem pa je ležala puška. Hvala Bogu, našel sem ga!

Zbudil sem ga iz globokega sna, ki je pričal, da je moža omamil vinski duh do skrajnih možnosti. Gledal me je presenečeno in začudeno, ne da bi mogel razumeti, kaj se godi. "Gospod paznik, nazaj moramo!" Ko ga je svetla luč razuma le približnila, da me je spoznal, je rekel: "Gospod, lojalnost za lojalnost." Mož se ni mogel prav dvigniti, premehke so bile noge, prešibke so bile roke. Z vso močjo sem ga komaj spravil na noge, zgrabil puško in odpeljal do "kitajske ohceti". Ker pa medicinsko še nisem bil "ozaveščen", sem prosil ljudi, da mu skuhamo močno črno kavo, ki bi ga naj streznila. To pa je bila huda napaka, kajti imela je ravno obratni učinek.

Posloveli smo se od dobrih ljudi in vozili smo "barko" vse do mesta: sestavljena je bila iz dveh pomožnih restantov, enega vodnika in enega "puškonosca", ki je bil obsojen, ker bi naj vodil razbojniško tolpo, a ta ni nikoli obstajala. Tako imenovani poveljnik je poznal samo enega svojega "razbojnika" po imenu in po

obrazu, to je bil sojetnik g. Kores. V spominu pa je ostalo še eno ime, in sicer Brzovlak. Šele čez leta sem izvedel, da se je tisti Brzovlak pravzaprav imenoval Vrzepak in da je bil kmet.

Ko smo se bližali zaporom, smo obesili puško gospodu pazniku in barka je srečno priplula v nezaželeno "pristanišče".

Gospod paznik je bil vržen v bunker, nas pa so kakor pse spodili v temno klet. Ali v nas je bilo toliko svetlobe in veselja, da nismo spali vso noč, ampak spet in spet pripovedovali do podrobnosti o nedoumljivem dogodku tistega dne pod takratno diktaturo.

Ta zgodba ima daljši uvod, kakor je sama, in predolga bi bila analiza tistega dne, ki je bil skrbno pripravljen in namerno izvršen, ker se je tisti primorski človek, paznik, sklenil rešiti te nečlovečnosti, ki jo je moral izvrševati nad nedolžnimi ljudmi. Dosegel je, da so ga odpustili iz službe in se je mogel vrniti na domačo zemljo, ki jo je sklenil obdelovati tako, kakor jo je prej. Če bo kdaj bral to zgodbo, naj ve, da ga blagoslovljiva "razbojniško" srce.

Šele ko človek spozna, da je zapadel zločinski ideologiji, in se je sam sebi zagnusil, postane spet bitje, ki ga je ustvaril Bog po svoji podobi.

dr. Zdenko Lovše

GRADEC

Matilda Furman - 60 let življenja.

Rojena je bila 8. 3. 1936 v župniji Sv. Jernej pri Ločah; pri krstu je dobila ime MATILDA. Doma je

hodila v šolo, pomagala pri delu, negovala svojo bolno mater in pela v božjo čast. Po 25-letnem bivanju v Sloveniji se je odločila za tujino. Leta 1961 je prišla v GRADEC in se zaposlila v tovarni. Poročila se je in dobila sina in hčerko. Mož ji je že umrl. Odkar živi v Gradcu, redno ob nedeljah in praznikih obiskuje slovensko mašo. Nikdar ji ni pretežko priti k bogoslužju v našo kapelo pri minoritih, naj si bo pozimi ali poleti. Ker jo je Bog obdaril s lepim glasom, poje v Gradcu pri cerkvenem zboru. Vse skupaj prepeva že 40 let. Petje je izraz veselja, ki človeka spremlja ob veselih in žalostnih trenutkih, doma in v tujini. Na raznih praznovanjih v naši kleti "povzdigne" Matilda svoj glas, in ta nas medseboj poveže.

Čprav ima ga. Matilda težko in trdo življenje, je vedno vesela in prijazna do vsake osebe. Poleg petja pa že leta veliko svoje moči posveča naši skupnosti pri pripravah jedače in pijače, postrežbi gostov in rojakov ter pri čiščenju kleti.

Slovenska skupina v Gradcu, z g. patrom Janezom in g. Kunstkom na čelu, izreka ga. Matildi zahvalo za njeno požrtvovalno delo in ji iskreno želi zdravja, mirnega sožitja in božjega blagoslova.

(Naša ga. Matilda poje 40 let Bogu na čast, izgleda deset let mlajša in bo v kratkem stara 60 let. Kdor jo hoče videti, naj pogleda v NAŠO LUČ VI. VII. VIII. 1994, stran 22, "župnijski ples 1994", prva z desne strani).

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Drug za drugim sta odšla s tega sveta k Bogu v večnost zakonca ČAR-JEREB iz Boussu. Mesec kasneje prav isti dan in uro v isti bolnišnici smo imeli tudi pogreb. Najprej je umrla ga. Marija Čar, roj.

Pokojna zakonca Marija in Viktor Čar iz Boussua

Jereb (10. decembra), mesec kasneje (10. januarja) pa g. Viktor Čar. Pogreb pok. Marije smo imeli 13. decembra v župnijski cerkvi St. Gèry v Boussu ob 9.30, pogreb pok. Viktorja pa 13. januarja ob isti uri in v isti župnijski cerkvi. Obakrat so se rojaki in rojakinje iz Borinagea zelo lepo odzvali in v lepem številu prišli na pogreb, pa tudi domačinov je bilo veliko! Sveta maša zadušnica je bila sicer v francoskem jeziku, ker je s slovenskim izseljenskim duhovnikom somaševal krajevni župnik dekan. Poslednje molitve in slovo v cerkvi ter na pokopališču je bilo vse v slovenskem jeziku. Slovenska molitev ju je spremljala na zadnji poti!

Pok. Marija se je rodila 30. julija 1920 v Idriji in dočakala 75 let življenja. Njen mož Viktor je bil v 79. letu starosti, saj se je rodil 11. aprila 1917 v Godoviču pri Črnem Vrhu nad Idrijo. Pok. zakonca sta bila zelo dobra kristjana in sta vsako nedeljo bila pri sv. maši v župnijski cerkvi v Boussu. Redno sta se udeleževala tudi slovenskih svetih maš. Ko smo večkrat poromali v francoski Lurd, sta bila vedno z nami, prav tako tudi na drugih romanjih v Belgiji. Vsa leta sta bila naročena na Našo luč. V zakonu sta se jima rodila dva otroka: hči Marie-Thérese in sin Victor.

Naj počvata v miru, žalujočim pa izrekamo krščansko sožalje!

LIMBURG - LIÈGE

Ekumensko srečanje V petek, 19. 1., smo imeli v italijanski cerkvi v Hoevezavelu ekumensko srečanje, pri katerem so sodelovali katoličani, grkokatoličani, grški in ukrajinski pravoslavci ter protes-

tanti. Berila, molitve in petje so bila v več jezikih. Slomškov moški zbor je zapel Alelujo in Očenaš v kompoziciji ukrajinskega glasbenika. Bili smo ponosni, ker je naš zbor zaradi dovršenega štiriglasnega petja zbudil splošno pozornost. Po slovesnosti v cerkvi nas je italijanska skupnost povabila na prigrizek v dvorani. Spet se je spontano oglasil "Slomšek" in v veselje vseh navzočih zapel venček narodnih.

Doživeli smo, da je slovenska pesem med nami najpomembnejši ambasador slovenskega imena in kulture. Zaradi svojega odličnega poslanstva bi morali postati pevski zbori skrb vse naše skupnosti. Pevci naj se trudijo za čim kvalitetnejše nastope, drugi pa naj bi bili SOLIDARNI z njihovimi napori. Priložnosti za solidarnost ne manjka, kdor jih hoče videti...

Dan bratstva Zadnjo nedeljo v januarju smo v Eisdenu imeli Dan bratstva, ki ga vsako leto pripravi občina s pomočjo izseljenskih skupnosti. V občini Maasmechelen živi 41 narodnosti, 21 jih je bilo navzočih v dvorani. Med 9 stojnicami smo imeli svojo tudi Slovenci, okrašeno s slovenskimi simboli in slikami. Naše dobre žene so za našo stojnico napekle in nacvrle goro dobrot, po katerih so gostje pridno segali. Hvaležni smo našim ženam in organizatorjem naše stojnice, ki ne varčujejo truda ne časa za to, kar nas v častni luči predstavlja pred tujim svetom. Hvaležni smo tudi obiskovalcem, ki s svojo navzočnostjo in odprto denarnico izpričujejo solidarnost s tistimi, ki se trudijo za resnično bratstvo med narodi.

+ Jožef Kobal V Houthalenu je po kratki bolezni umrl g. Jožef Kobal,

mož gospe Natalije Oblak, rojen 1. aprila v Ajdovščini.

Rajnkega Jožefa smo poznali kot marljivega delavca, skrbnega moža in očeta ter zvestega člana naše skupnosti.

V cerkvi in na pokopališču mu je zapel mešani zbor Naš dom pod vodstvom ge. Lojzke Novak. Pogreba so se udeležili tudi številni člani njegove družine iz Ajdovščine in Trsta.

Ženi Nataliji in sinu Danilu izrekamo krščansko sožalje.

Jožefa je Bog pridružil svojim svetim.

francija

LA MACHINE

V januarju je bilo v Franciji zelo mrzlo, a smo kljub temu obiskovali ljudi po deželi. Prvič sem sam šel k ljudem v LA MACHINE, kjer Slovenci že leta in leta delajo kot rudarji. Najprej sem se ustavil pri družini SELAK, kjer sta me z lepim nasmehom pričakala g. Jakob, ki ima 90 let, in njegova 80-letna žena. Hitela sta mi pripovedovat: "Gospod, veste, čedalje manj nas je Slovencev v tem kraju. Kajti starejši umirajo, mlajši so se odselili na vse strani ali pa so postali mlačni do vere in Cerkve. Tudi francoskega duhovnika ni več med nami, ker ga je zadela možganska kap in je zdaj v duhovniški hiši. K nam prihaja sosednji župnik, ki oskrbuje 17 župnij. Neka starejša Slovenka mi je dejala: "Hvala, gospod, da ste

prišli k meni. Že leta in leta sem molila, da bi imela na starost to srečo, da bi mi v materni besedi duhovnik podelil bolniško maziljenje. Srečna sem!" Stisnila mi je roko in v njenih očeh sem čutil vso hvaležnost in vero, ki jo ima do Cerkve in Kristusa. Ob slovesu mi je dejala, da je vesela ter dodala: "Pridite nas še kdaj obiskat k nam domov," in njen obraz je bilo zažarel v vsej lepoti. Obljubil sem ji in odšel naprej k drugi slovenski družini. Ob takih srečanjih se človek počuti srečnega, ker vidi, kako je duhovnik ljudem potreben.

MERICOURT

Preden sem odšel v La Machine so mi telefonirali iz severne Francije, da bi francoski župnik rad govoril z menoj, ker je nastala zelo velika težava glede cerkve svete Barbare v MERICOURTU. Čez nekaj minut mi je že telefoniral župnik g. GERARD in mi dejal, da bi bilo nujno, da bi se srečali poljski duhovnik, jaz in on ter se pogovorili, kako urediti program, da bi vsi imeli sveto mašo ob sobotah in nedeljah v slovenski kapeli. Dogovorila sva se za dan in uro srečanja v slovenskem domu v Mericourtu. Takoj ko sem prišel v slovenski dom, sta mi ga. Silvi in g. Vinko Razložnik na hitro razložila vso zadevo in mi dejala, da je stvar zelo resna, ker hoče mestni župan cerkev zapreti, češ da je v tako slabem stanju, da v njej ni več varno maševati. Spomnil sem se, da mi je g. Stanko Kavalar že pred leti vse to razlagal, a sem popolnoma pozabil na njegov stavek: "Po mojem odhodu bo treba držati hišo in kapelo v takem stanju, da bo služila vsem trem narodom." To se je zelo hitro uresničilo, saj francoski župnik ni nikoli ničesar

popravljenosti ne notranosti cerkve, ker se, kot zgleđa, francoska Cerkev zelo slabo zanima za bogoslužne prostore. Dobili smo se v slovenskem domu in se pogovorili, kako si bomo začasno porazdelili ure za maševanje in naše slovenske prostore za ve-rouk. Sam sem se skliceval, da sta kapela in hiša slovenska last in da morajo slovenski škofje dovoliti, če sprejmejo to stališče ali ne. Francoski župnik mi je rekel: "Sprejeti bo treba, ker je nuja." in še dodal: "Saj je zemlja, na katerem stoji slovenska hiša, last francoske škofije." To je res in nikdar nisem dojel, kako je bilo mogoče v preteklosti po francoskih zakonih kaj takega urediti. Vsa stvar je taka, da bo morala slovenska skupnost s severa to zemljo kupiti, če hočemo kdaj vse to prodati in izkupiček dati slovenski Cerkvi. Spet se bomo dobili 16. februarja na škofiji v ARRASU in se dokončno pogovorili o vsem.

Hvala Bogu, da je hiša v MERICOURTU skoraj popravljena in bomo tako imeli manj skrbi za postranske stvari. Prav lepo se moram zahvaliti vsem ljudem dobre volje, ki so nam priskočili na pomoč z denarjem ali pa pri čiščenju hišnih prostorov in kapele. Prav posebno pa se moram zahvaliti g. Vinku Razložniku, ki je med delom skoraj vsak dan prišel v slovenski dom in vsaj malo nadziral delo. Potem se je treba zahvaliti tudi ge. MILKI, ki je pridno organizirala ljudi in priskrbelo tudi zidni papir, da so bili stroški manjši. Ga. Silvi je bila noč in dan navzoča v hiši, kjer je kuhala, pospravljala in tudi veliko pomagala pri denarnih poslih. Vsem skupaj Bog lonaj, hkrati pa se še vsem lepo priporočam.

Velikonočna srečanja v Parizu

Med velikonočnimi prazniki bo med nami pater Andrej Šegula. Pripada minoritski kongregaciji. Od cvetne nedelje do velike noči nam bo prikazal velikonočno skrivnost v luči senc in svetlobe življenja sodobnega človeka.

Program:

Na cvetno - oljčno nedeljo bo imel premišljevanje ob 15.30 na temo:

"Kristusov slovesni vhod v Jeruzalem je upanje in veselje za vsakega človeka!"

Na veliki četrtek ob 20. uri bo premišljevanje na temo:

"Kristus da, Cerkev ne!"

Na veliki petek ob 20. uri bo govor na temo:

"Zakaj se papež vtika v osebne zadeve ljudi!" (vprašanje moralne-ga nauka)

Velika sobota ob 20. uri meditacija na temo:

"Cerkev ni last papeža, škofov, duhovnikov ali demokratične volje vernikov, ampak je Kristusova."

Sveta maša in liturgija dneva se bo začela vedno ob 21. uri, razen na cvetno in velikonočno nedeljo bo sv. maša ob 17. uri.

Pred vsako mašo bo priložnost za spoved. Le tako se bomo lepo pripravili na velikonočno skrivnost.

Velikonočni obredi v Mericourtu

Na cvetno nedeljo bo sveta maša ob 10.30.

Na veliki četrtek bo sv. maša ob 20. uri v Mericourtu.

Na veliki petek bo liturgija ob 20. uri v Mericourtu.

Na veliko soboto bo blagoslovitev jedil ob 11. uri v Mericourtu.

Zvečer bo blagoslovitev jedil in sv. maša ob 18. uri v BRUAY LA BUISSIÈRE.

Na veliko noč bo sv. maša ob 10.30 v Mericourtu.

Pridite v lepem številu in povabite še svoje prijatelje, ki ne prihajajo redno k sveti maši.

Vsaki dan pred sv. mašo bo priložnost za sveto spoved.

CHILLEURS-AUX-BOIS (Loiret)

Skupna maša bo na velikonočni ponedeljek, 8. aprila 1996. Sv. maša bo ob pol enajstih dopoldne, eno uro pred sv. mašo bo priložnost za zakrament sprave. Pridite malo prej, da dobro pripravimo pesmi in liturgijo. Vsi prisrčno vabljeni!

Uredil Silvester Česnik

Smrt slovenske redovnice

14. januarja 1996 je pri sestrah Oblates de l'Assomption v Le Mesnil-Saint-Denis umrla sestra Marie Laurent Doblehar. Pokojna sestra je bila rojena marca leta 1910 v kraju Hudo pri Novem mestu. Leta 1931 je stopila k sestram Oblates de l'Assomption, ki jih je leta 1865 ustanovil francoski asompsionist Père d'Alzon, da bi delale za širjenje evangelija in za cerkveno edinost. V bivši Jugoslaviji so te sestre delovale v Beogradu, kjer so imele zavod s 500 učenci. S. Marie Laurent je noviciat opravila v Franciji (1931-1934), nato je bila poslana v Beograd, kjer je bila v njihovem zavodu bolničarka in obenem pomagala pri gospodinjstvem delu. Na cvetno nedeljo leta 1941 so Nemci bombardirali Beograd in na veliko soboto zasedli mesto in ses-

trski zavod. Sestre Francozinje so morale oditi v Francijo, za hišo pa so skrbele Slovenke, katerim so Nemci pustili tretje nadstropje. Sestra Marie Laurent je na dvorišču uredila vrt, kjer je gojila zelenjavo in redila kokoši in prašiče, da so sestre in šolarji imeli kaj jesti.

Ko so se oktobra 1944 Rusi bližali Beogradu in so se Nemci ustalili v zavodu, so ga bombardirali Angleži. Za sestre so bili težki časi tudi potem, ko je bil Beograd "osvobojen". Ko so novembra 1946 komunisti zavod podržavili, so sestre morale oditi v Francijo. Sestra Marie Laurent je bila dve leti v redovni hiši v Parizu, nato do leta 1964 v Chatenayu, potem pa do smrti v Le Mesnil-Saint-Denis. Povsod je marljivo pomagala ali na vrtu ali pri hišnih delih, nikdar ni mirovala, dokler je ni bolezen priklenila na bolniško posteljo. Bolezen je prenašala s potrpežljivostjo in pridno molila za vse.

Pokopana je bila v sredo, 17. januarja, na hišnem pokopališču v Le Mesnilu. Pogrebno mašo in obred je skupaj s prelatom Čretnikom in g. Martinom Reteljem vodil hišni duhovnik.

Naj sestra Marie Laurent pri Bogu prosi za nove redovniške poklice.

prelat Nace Čretnik

FREYMING - MERLEBACH

Naš najstarejši član slovenske skupnosti, g. Franc KOSEC, je v Metzingu v krogu domačih obhajal 90. rojstni dan. Rojen je bil 20. 11. 1905. leta v kraju Lazina na Dolenjskem. V Francijo je prišel

1929. Leta 1932 se je v Merlebachu poročil z Ivanko Lamprecht. Rodila se jima je hčerka Ivanka. Vse od leta 1930 je bil zvest cerkveni pevec, in to kar polnih 55 let. 4 leta je bil predsednik pevskega zbora Slomšek, ki je bil ustanovljen po zaslugi g. Stanka Grimsa. Njegova žena je bila pevka od 1931. do 1975. leta. Njegova hči pa poje od leta 1945, ko je začela kot 13-letna dekle, do danes. Slednjo je vzel za ženo g. Ljubo COLIJA, ki je prav tako cerkveni pevec in velik pomočnik slovenske misije v Merlebachu. Bil je tudi predsednik društva prijateljev slovenske misije ter človek velikih zaslug na mnogih področjih tako vidnega kot skritega karitativnega dela. G. Franc Kosec je zadnji živeči ustanovitelj društva Triglav. 35 let je bil zaposlen kot rudar pri HBL, zdaj pa že 30 let uživa zaslužen pokojnino. Njegova žena je umrla 1976. leta. Do tedaj je živel v Merlebachu, zdaj pa že 20 let živi v Metzingu. Vsi Slovenci naše skupnosti mu želimo še mnogo lepih let v krogu domačih in v krogu naše nedeljske skupnosti.

Božič smo v naši slovenski skupnosti tudi letos lepo obhajali.

Izzvenel je v duhu 50-letnice nekaterih članov našega pevskega zbora ter dirigenta in organista g. Emila ŠINKOVCA. Vsem naj bo za vsa leta marljivega dela in petja Bog bogat plačnik.

Prihodnje celodnevno srečanje v Merlebachu bo v nedeljo, 24. marca.

Vsem članom naše skupnosti želim obilo božjega blagoslova in vse spoštljivo pozdravljam.

Jože Kamin

Zimski čas in njegove muhaste vremenske spremembe pritiskajo bolj ali manj v domači kot. Tudi nam se ne godi bolje, pa vendar nas vse to ne zadržuje, da se ne bi zbirali ob nedeljah pri sv. maši. Vsako nedeljo imamo ob 10. uri sv. mašo v naši kapeli sv. Jožefa v Merlebachu. Vsak četrtek pa je sv. maša ob 9. uri v Habsterdicku. Ta kraj pozna skoraj vsak Slovenec, saj je vsako leto za 1. maj romanje za Slovence k naši brezjanski materi.

V naši misiji smo še kar delavni. Enkrat na mesec se dobimo pri celodnevem srečanju. Začnemo s sv. mašo ob 10. uri, nato se zberemo pri skupnem kosilu. Število gostov pove, da je to srečanje prijetno, saj takrat lahko srečamo prijatelje in se pogovorimo. Kot je že znano, vsak Slovenec rad poje. To se močno čuti pri naših srečanjih, saj slovenska pesem ne zamira.

3. decembra smo se spet zbrali, ko nas je obiskal sv. Miklavž. Ob zgodnjih popoldanskih urah je prišel med nas v spremstvu angelov in parkljev ter opomnil otroke, da morajo biti pridni in ubogljivi. Razveselili smo se ga vsi, posebno otroci, pa tudi starejšim

je prinesel košček otroškega sveta. Obdaril je vse pridne otroke.

Božič je že za nami. Kapela je bila za polnočnico polna do zadnjega kotička. Božič - praznik miru in tihe sreče, ki jo lahko doživimo le ob Novorojenemu. Čeprav pozno toda naj naše želje za vse dobro v letu 1996 pridejo do vsakega Slovenca pri nas in drugod po svetu.

Naslednje skupno srečanje bo spet 18. februarja. Takrat bomo praznovali pusta. Po sv. maši bo skupno kosilo, sledil bo ples in veselo pustno razpoloženje. Zaželeno so tudi maske - lepo vabljeni.

17. marca bomo pri celodnevem srečanju praznovali družinski dan. Srečanje za praznika sv. Jožefa je postalo že običaj. Dan začnemo s sv. mašo, nato je skupno kosilo vseh članov naše slovenske misije. Obenem praznujemo tudi god našega g. župnika Jožeta Kamina. V poštev pridejo seveda tudi vsi drugi Jožeti.

Vabljeni vsi člani misije, pa tudi nečlani ste dobrodošli.

J. Curk

nemčija

BIERBACH (Saarland)

V sredo, 13. decembra je v boju z boleznijo, ki se je pojavila že pred nekaj leti, klonilo zemeljsko življenje Angele (Gelce) Kolar, roj. Ogrizek. Rojena je bila leta 1930 v župniji Zibika. Leta 1954 se je v Šmarju pri Jelšah poročila s Petrom Kolarjem, ki je kot cerkovnik skrbel za potrebe župnijske cerkve v Šmarju in bil desna roka takratnega dekana. Ker je mogel mož Peter (kot mobiliziranec je bil težko ranjen na vzhodni fronti) uveljaviti pravico do nemške invalidnine le, če se naseli v Nemčiji, sta se oba s tremi otroki v januarju 1961 preselila v Nemčijo. Tam sta se jima rodila še dva otroka. Po težavnem začetku sta si v Bierbachu sezidala dom in se tam leta 1966 za stalno naselila.

Posebna zasluga in priznanje gre pokojni Gelci in njenemu možu

Petru kot pobudnikoma slovenskih srečanj in bogoslužja na območju, kjer se stikata deželni Saarland in Pfalz. To, kar sta bila doma, sta hotela ostati tudi v tujini: zavedna Slovenca in prepričana kristjana. In to sta hotela omogočiti tudi drugim rojakom. Navezala sta stik z g. Francem Felcem iz Stuttgarta in ga povabila na svoje območje, tako da so že leta 1961 imeli slovensko bogoslužje v Breitenbachu v Pfalzu, kmalu potem v Frankenholzu pri Bexbachu in končno v Lebachu, kjer se rojaki iz Saarlanda in zahodnega Pfalza še danes zbiramo k slovenskemu bogoslužju.

Niti v nemškem okolju nista živela ločena od župnijskega življenja, saj je bila pokojna Gelca kar osem let članica župnijskega sveta v Bierbachu.

Druga lastnost, ki je pokojno Gelco odlikovala, je bila njena gostoljubnost. G. Stanko Gajšek, ki je prišel v Šmarje za kaplana potem, ko so bili Kolarjevi že več kot sedem let v Nemčiji, pripoveduje, kako so mu mnogi omenjali gostoljubnost takrat njemu še neznanne Kolarjeve družine. Vrata njihovega stanovanja v kaplaniji so bila za vsakega potrebnega vedno odprta: naj si bo za prezeblega šolarja, ki je po jutranji maši čakal na začetek pouka, ali za ostarelega popotnika, ki je iz okoliških krajev prišel po opravkih v Šmarje. G. Stanko pravi, da je kasneje, ko je po čudnih potih božje previdnosti prišel za slovenskega duhovnika prav na območje, kjer bivajo Kolarjevi, skoraj 15 let neštetokrat tudi sam okusil gostoljubnost in domačnost te družine. Bilo mu je, kot bi se vedno znova vračal

Člani slovenske misije iz Merlebacha smo lani poromali na Višarje.

domov. To je bila njegova "Betanija".

Tej izkušnji gospoda Stanka pritrjujemo tudi vsi tisti, ki smo bili pogosto gostje v Gelčni družini.

Poslednje slovo od Gelce, ki je bilo v ponedeljek, 18. decembra, je pričalo o njeni priljubljenosti. Poleg velikega števila nemških prijateljev in znancev se je pogreba udeležilo tudi mnogo slovenskih rojakov. Nekateri so prišli celo iz več kot 200 kilometrov oddaljenih krajev. Poleg župnika in kaplana ter skoraj 40 ministrantov domače župnije, ki jih vodi in vzgaja Kolarjev najmlajši sin Mihael, so na pogrebu sodelovali in pri pogrebni maši somaševali še štirje slovenski duhovniki: g. J. Cimerman in g. S. Gajšek, nekdanja dušna pastirja na tem območju, g. J. Bucik iz Augsburga in sedanji slovenski duhovnik za to področje, g. Bogdan.

Draga Gelca, kakor si ti z veseljem in ljubeznijo sprejemala goste v svojo hišo, tako verujemo, je tvoj Bog, v katerega si vedno zaupala -

tudi v hudi bolezni - sprejel tebe v svoje božje bivališče.

FRANKFURT

Slovenski kulturni praznik smo letos proslavili nekoliko drugače. Poudarek ni bil na literaturi, ampak na celotni slovenski kulturni dediščini, saj šele iz bogate kulturne dediščine lahko zrastejo pesniki in pisatelji. V pričakovanju predavanja v Frankfurtu je Katka Schiemann na klavirju zaigrala skladbo, s katero je na tekmovanju mladih pianistov dosegla drugo nagrado. Njen brat Gregor pa je na pamet recitiral Prešernovo pesem O, Vrba. Profesor dr. Janez Bogataj je v Mainzu in v Frankfurtu zelo prepričljivo govoril, kaj bi se morali naučiti od naših prednikov glede zidave hiš in opreme stanovanj, govoril je o vrednosti domače obrti, o izredno bogati dediščini v zvezi s prehrano ter nazadnje še o negativnih pojavih pri odnosu do narave in kulturne dediščine. Svoje izredno prepričljivo pripovedovanje je

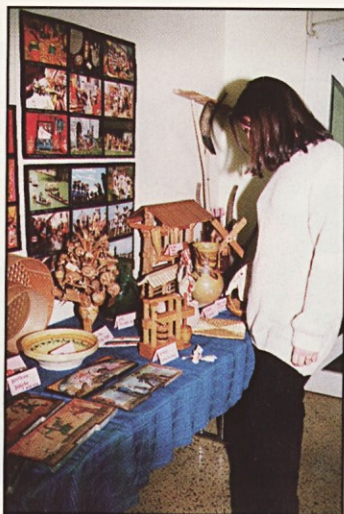
Pristni Ribniččan Marolt razlaga "suho robo".

podkrepil z izbranimi barvnimi diapozitivi.

Med predavanjem je bilo večkrat slišati vzklík: "To pa poznam"... "To je pa v našem kraju" itd. Zanimivo je, da so otroci najbolj zavzeto gledali prav prizore iz nekdanjih stanovanj ter se celo z glasnim vzklíkom odzvali ob prikazu ponesrečene ureditve modernega stanovanja, v katerem je bilo brez smisla za lepoto nametanih nekaj starin, nad njimi pa neokusna moderna slika brez vrednosti. Opozarjal nas je, da ne smemo prenašati v našo kulturo vsake neumnosti, ki jo kje vidimo. Glede na odzivanje otrok ravno ob prikazu napačnega razumevanja naše kulturne dediščine, smo lahko optimisti za prihodnost. Otroci so sprejemljivi za pravo kulturo, le vzgajati jih je treba za to. Škoda je, da se potem v življenju marsikdaj izgubi smisel za prave vrednote zaradi pohlepa po bogastvu, lagodnem življenju in sprejemu napačnih vrednot okolja. Škoda, da ni bilo navzočih več slovenskih otrok in mladine.

(Bierbach) Pokojna Gelca Kolar z možem Petrom na srebrni poroki

Ob vhodu smo si ogledali nekaj predmetov slovenske domače obrti.

Po končanem predavanju se je marsikdo prišel predavatelju zahvaliti za lepo in poučno predavanje ter mu želel povedati, kako mu je seglo do srca. Iz ust profesorja smo dobili potrdilo, da smo lahko na marsikatero stvar iz rojstne hiše, domače vasi in domovine ponosni, za kar je mogoče kdo potihem še mislil, da se mora sramovati, saj ni nič imenitnega, nič znakov bogastva. Pa je že pesnik Prešeren v pesmi o domači vasi Vrbi (ta pesem je bila tudi edina recitacija na naši prireditvi) zapel, da nima milijonarka takega bogastva, kot je lahko v preprostem, a poštenem in vernem srcu.

MÜNCHEN

Za božične praznike in novo leto gredo naši ljudje radi domov, zato tudi naše maše niso tako obiskane. Kljub temu se je za božič zbralo kar lepo število vernikov tako za polnočnico kakor za dnevno mašo.

Kadar ni našega organista, pride rad nemški. Ta je spet izjavil, kako so mu všeč slovenske pesmi. Priznati moramo, da zelo dobro igra, vsi pa smo mnenja, da naš organist igra bolj "z dušo" in zato še lepše. Šolarji se lepo pripravljajo na materinski dan, ki bo v nedeljo, 24. marca, po maši. Čeprav je malo ur šole, bi se radi lepo pripravili, da bodo mame (in ravno tako očetje) dobile majhno priznanje in zahvalo za delo, skrb in zlasti za ljubezen do svojih otrok.

Waldkraiburg

Bog, gospodar življenja, je poklical v svoje večno kraljestvo gospo Angelo Kokol. Pokojna je bila doma iz Ključarevec, fara Sv. Tomaž pri Ormožu. Pred tridesetimi leti je prišla v Nemčijo z vso družino, razen najstarejše hčere, ki je poročena v Ljubljani. Gospa Angela ni imela lahkega življenja, pa ni nikoli tarnala ali bila slabe volje. V oporo so ji bili mož in otroci, ki so znali ceniti njeno požrtvovalnost. Z vso ljubeznijo se je posvetila družini, zlasti sinu invalidu, ki potrebuje vso nego. Bila je zvesta obiskovalka naše maše, čeprav je zadnje čase težko prihajala zaradi oslabelosti srca.

Pokojna Angela Kokol

Večkrat je izjavila, da prosi Boga, da ne bi bila komu v boleznih v nadlogo. Bog je njeno prošnjo uslišal, saj je mirno zaspala. Lahko upamo, da je pri Bogu prejela bogato plačilo.

Sinovom, hčerama, bratom, sestram in drugim sorodnikom naše iskreno sožalje.

Freilassing

Pokojni Sandi Namestnik

Na novega leta dan je v bolnišnici v Freilassingu ugasnilo življenje petindvajsetletnemu g. Sandiju Namestniku. Veliko mladih, poleg domačih in drugih prijateljev, ga je spremilo na zadnjo pot, kar je jasen dokaz, da je bil pokojni priljubljen. Bil je vesele narave, vedo pripravljen pomagati, koder je bilo treba; tudi v službi so ga imeli radi.

Staršem, bratu in drugemu sorodstvu izrekamo iskreno sožalje, Boga pa prosimo, naj ga sprejme med svoje izvoljene in naj uživa pri Njem življenju, ki ga na tem svetu ni mogel dolgo.

OZNANILA

München

Naše maše ob nedeljah so ob 14.30 (do konca aprila, potem pa do konca avgusta ob 17.30) v cerkvi Svetega Duh na Talstr. Pol ure pred začetkom maše je spovedovanje. Vsako prvo nedeljo v mesecu se bere maša za vse navzoče in njihove pokojne. Pol ure pred to mašo molimo rožni venec za duhovne poklice in za mir v svetu.

Vsak petek v postu bo maša in nato pobožnost križevega pota v župnijski kapeli ob 18. uri.

V ponedeljek, 25. marca, je nezapovedan praznik Gospodovega oznanjenja. Maša bo v župnijski kapeli ob 18. uri. Vsi lepo vabljeni.

Obredi velikega tedna bodo v župnijski kapeli v četrtek, 4. aprila, ob 19. uri, v petek ob 15. uri, v soboto bo vstajenjska maša ob 21. uri. Blagoslov jedil bo pa v soboto ob 19. uri in neposredno po maši.

Pouk za šolarje bo 2., 9. in 16. marca. 23. marca bo generalka za materinski dan. Otroci se bodo zbrali pred sestrsko dvorano na Blumenstr. ob 9. uri.

Waldkraiburg

Naše maše bodo v marcu trikrat, in sicer 2., 17. in 30. ob 18. uri. V aprilu pa 13. in 26. že ob 19. uri.

Rosenheim

V marcu bodo naše maše 10. in 24. ob 11.15. V aprilu pa 14. in 28.

Freilassing

Maša bo drugo nedeljo v mesecu, to je 10. marca ob 16. uri v farni cerkvi. V aprilu pa 14.

Letni občni zbor LIPE

20. januarja 1996 ob 16. uri smo imeli v Münchnu - Grünwald - v prostorih "Freizetparka" tretji redni letni občni zbor.

Prišlo je okoli 90 članov Lipe. Kot častni gost je bil navzoč g. Grasseli, generalni konzul v Münchnu, in člani predsedstva Slovensko-bavarskega društva. Obiskala nas je tudi predsednica SKD Triglav iz Augsburga z nekaj člani. Dnevni red je obsegal 6 točk. Med njimi tudi volitve, ki so se iztekle v pozitivnem soglasju in v dobro za razvoj našega SKD LIPA iz Münchna. Zelo nas je razveselilo, da je bil za predsednika spet izvoljen g. Lojze Grojzdek. Izvoljeni so bili še predsedstvo, upravni, organizacijski in nadzorni odbor. Po uradnem delu je bila na vrsti družabnost. Za prigrizek in pijačo je bilo poskrbljeno. Obdarili smo vse člane, ki so pomagali, ter člane in članice, ki so praznovali 50-letnico med letoma 1992 in 1995. Lipa naj živi!

*Referent za medije
L. Varga*

OBERHAUSEN

Že lani na jesen bi morali predstaviti mlado družino Igorja Božičevića in Alexandre Breuer iz Krefelda. O poročni slovesnosti smo želeli poročati s sliko obeh mladoporočencev, pa je zaradi poletnih dopustov ni bilo takoj mogoče dobiti, kasneje pa je poročilo zasula kopica drugih stvari. Igor in Alexandra sta se poročila v Beli krajini na Preloki, ki spada v župnijo Adlešiči. Pri poročni maši in prejemu zakramenta sv. zakona se jima je

*Novoporočnica Igor in Alexandra
Božičević*

pridružila poleg sorodnikov še cela vrsta prijateljev iz Nemčije. Tudi lepo število domačinov z vasi je napolnilo cerkvico, saj Igorja dobro poznajo. Slovesnost je povzdignil zbor iz Drašičev iz črnomajlske fare. Po poročnem obredu sta mlada zakonca skupaj simbolično prižgala družinsko svečo na oltarju in ugasnila svoji. Ogenj dveh src je Bog strnil v en plamen zakonske ljubezni, ki naj ne mine. Čeprav z velikim časovnim zamikom, pa vendar z veseljem predstavljamo tudi to mlado narodno mešano družino. Želimo jima od srca veliko sreče in veselja v skupnem življenju in da ostane ta povezana tudi s slovenskim farnim občestvom v Krefeldu.

Druga novica iz tega mesta je žalostna. Prve dneve februarja smo tu pokopali Srečka Puhmana. Ni bil še posebno star, vendar ga je zdravje zadnja leta zelo hitro zapuščalo. Veliko je bil po bolnišnicah in doma. Zaradi tega ga zadnje čase nismo pogosto videvali v naši skupnosti. Če pa je mogel, je rad prišel. Dolga leta je

bil ta dobrodušni čokati mož redno med nami pri slovenski maši in po njej v mladinskem domu. Rad se je pogovarjal in se smejal. Zadnje leto je bil bolj na zdravljenju kot kje druge. Zdravniki mu niso dajali veliko upanja na ozdravljenje, a je kljub temu ohranjal veselje in se je nekako sprijaznil s svojo usodo. Januarja je moral spet v bolnišnico, kjer je po nekaj dneh mirno ugasnilo njegovo življenje. Pokopali smo ga na mestnem pokopališču, kjer že nekaj let počiva njegova mati. Gospod, ki je vanj veroval, naj mu da večno življenje.

STUTTGART

Kot smo novo leto dobro začeli, smo ga v januarju tudi lepo nadaljevali. Osrednji dogodek je bil gotovo seminar "Moč pozitivnega mišljenja" in sveta maša s pridigo, ki jo je imel dr. Rudi Konclija. Na seminarju nas je uvajal v meditativno obliko svetopisemske molitve. V predavanjih in pogovorih pa nas je vodil skozi vprašanja negativnega in pozitivnega mišljenja, ali smemo zaupati vase, o porazni utrujenosti in duhovni energiji ter o tem, od kod nemir duše. Veliko smo si imeli o tem povedati v majhnih skupinah, pa tudi vprašanj za predavatelja ni zmanjkalo. V anketi ob koncu seminarja se je jasno pokazalo, da potrebujemo še več takšnih srečanj, tudi enodnevnih seminarjev v Stuttgartu ali mesečnih predavanj po nedeljski sveti maši. Kako bomo to uresničili, se bomo pogovorili s člani župnijskega sveta, ki jih bomo izvolili marca.

V nedeljo, 21. januarja, se je zbralo pri sv. maši zelo veliko ljudi,

predvsem mladih. 24 od teh se je odzvalo vabilu in so se po maši v Slovenskem domu srečali s predavateljem ter diplomantom teološke fakultete iz Ljubljane, Jankom Fritzom. Tudi mladi so pozorno prisluhnili predavatelju in potem v prijetnem družabnem ozračju; in glasbi preživeli nedeljski večer.

27. januarja smo se v Heilbronnu povesečili že na račun pusta in nazdravili g. Jožetu Habjaniču, ki je "srečal Abrahama". Harmonika g. Emila Povšeta je večer obogatila z lepimi slovenskimi melodijami.

V soboto, 3. februarja, je bil v organizaciji SKUD Triglav v Stuttgartu lep koncert ob slovenskem kulturnem prazniku, na katerem so sodelovali pianistka Nina Prešiček, mešani zbor Das frische Chörle in nonet Certus iz Maribora. Pozdravni govor je imel dr. Peter Vencelj, državni sekretar za Slovence po svetu in dr. Karel Tischer z deželnega ministrstva za kulturo in šport.

V nedeljo, 4. februarja, je nonet Certus iz Maribora pel pri slovenski sv. maši v Böblingenu in po maši v dvorani, v kateri se je zbralo lepo število rojakov. Pesem gostov in vsega omizja ter glasba in petje Petre in Barbare Košar, harmonike, klarinet, kitare... vse to je tudi tam ustvarilo odsev tistega razpoloženja, ki ga Slovenci v tujini še kako potrebujemo. Gospe Golčarjeva in Jerebova sta pridno delali v kuhinji, da nismo bili lačni; nekateri ste prinesli pecivo, prispevali kaj za pevce... vsem iskrena hvala za vse!

Tisto nedeljo popoldne pa je bila v Stuttgartu še slovesnost zlate poroke zakoncev Feliksa in

Veronike Čurin, ki sta se poročila 12. januarja 1946 pri sv. Bolfenku na Kogu. Zdaj sta že 37 let v Nemčiji, kjer so tudi njihovi trije otroci in vnučki, en sin pa je v daljni Braziliji. Zakonca Čurin prideta vsako nedeljo več kot 70 km daleč v Stuttgart k sv. maši in se redno udeležujeta vseh župnijskih romanj. Iskreno jima čestitamolo!

Za župnijski KOMBI smo do 5. februarja zbrali skoraj 6.000 DM! Hvala vsem dosedanjim darovalcem.

Pustno veselje v Stuttgartu

Kulturno društvo "Slovenija - Stuttgart" je v soboto, 27. januarja pripravilo veselo pustovanje v Stuttgartu - Hedelfingenu.

Zvoki ansambla "Aichelberg Echo" so ob 18.59 naznanili začetek prireditve. Lepo okrašeno dvorano je zelo hitro napolnilo veliko "maškar".

Martina Trebar in Tone Strojman sta odprla večer prijetnih presenečenj z naslednjimi verzmi:

*Prisrčno vas pozdravim!
Godci bodo nam igrali,
Pršel k nam je pust,
da bomo lahko plesali,
krivih nog in krivih ust,
smeh zastoj bomo delili
ves razkuštran, razcefran!
in na skrbi pozabili.*

"Domačegi zvon" ki je izvedel nekaj "pustnih" pesmi, je požel lep aplavz.

Naši najmlajši so morali uporabiti vso svojo iznajdljivost pri napihovanju balonov, kajti pust jim je zagodel, saj jim je namesto zračnih dal "vodne balone". Sledilo je opravičilo:

*Poln norčij je pustni čas,
vse narobe je pri nas,
mačka laja, pes mijavka,
zajec postal je učenjak,
oče kuha, šiva,
mami špila nogomet,
Janko vozi avto,
mala Metka se ne joče,
se smeji!
Za pusta je pri nas lepo,
naj ostane kar tako!*

Višek večera je bil nastop plesne skupine iz "Kornwestheima", ki je izvedla lep tradicionalen nastop s pustnih prireditev nemškega karnevala. Na koncu je dobila vsaka plesalka vrtnico.

Sledila je izbira najbolj duhovite maske. Izbira ni bila lahka. "Strokovna komisija" je izbrala najboljšo masko "čistilca". Upam, da bo svoje vsesplošno koristno delo nadaljeval na sončni in senčni strani Alp, tudi ko bo pusta konec! Pri maskah so izstopale tudi Pika nogavička in Sončnica.

Ura je neizprosno tekla in prijetne urice uspele prireditve so se končale. Društvo Slovenija se je spet izkazalo z odlično organizacijo in prijetno domačnostjo, ki ne stremi za dobičkom, temveč poskuša po svoje polepšati družabno življenje med Slovenci na Württembergem.

Peter Kajzer

Slovenske maše marca in aprila:

STUTTGART: Sv. Konrad, Staffenbergstr. 52: 2., 10., 17. in 31. marca /cvetna nedelja/ in 7. 14. ter 21. aprila ob 16.30. Blagoslov velikonočnih jedil bo 6. 4. ob 18.00.

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij, Kopernikusstr. 1: 2. marca in 7. aprila /Vel. noč!/, ob 10.00.

SCHW. GMÜND: Sv. Jožef, Jozefstr. 1, 10. marca (in 14. aprila?) ob 9.30.

SCHORNDORF: Sv. Martin, Künkelinstr. 34: 17. marca in 21. aprila ob 8.45.

AALEN: Sv. Avguštin, Langertstraße 116: 17. marca in 21. aprila ob 11.00.

BÖCKINGEN: Sv. Kilian, Ludwigsburger Str. 66: SOBOTA: 23. marca in 27. aprila ob 17.00.

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo, Gehrstr. 3: 24. marca in 28. aprila ob 9.00. Gehrstr. ESSLINGEN: Sv. Elizabeta, Hauserhaldenweg 38: 24. marca in 28. aprila ob 17. uri!

SOBOTNA ŠOLA: Stuttgart: 2. in 16. marca ob 15.00 in 20. aprila ob 14.00.

Böblingen: 2. marca in 7. aprila ob 9. uri

SREČANJA ZA MLADE: v soboto, 9. marca, ob 18. uri.

PRAZNOVANJA: Z godovnjaki in drugimi slavljenji se bomo poveselili: v Böblingenu 2. marca in 7. aprila, v Stuttgartu pa 17. marca in 21. aprila po maši.

Zbiramo prijave za romanje v Slovenijo ob PAPEŽEVEM OBISKU od 17. do 19. maja in za osemdnevno potovanje po vsej Sloveniji z župnijo sv. Konrada iz Stuttgarta!

17. marca so volitve ŽUPNIJSKIH SVETOV v vseh nemških župnijah, za slovensko župnijo pa v Schorndorfu, Aalnu in Stuttgartu. V Heilbronnu bomo volili 23., v Oberstenufeldu in Esslingenu 24. marca, v Böblingenu 5. in v Schw. Gmündu 12. maja.

Ob 25-letnici MATERINSKIH DNEVOV v naši župniji bomo letos

praznovali ob prazniku Gospodovega oznanjenja, 24. marca v Esslingenu (pri sv. maši in po maši v dvorani) z gosti iz Slovenije - Mladinski zbor HOZANA iz Radovljice, 2. nedeljo v maju pa v Stuttgartu s Sobotno šolo.

DOMAČI ZVON se bo 4. maja 1996 udeležil 7. revije pevskih zborov v Heerlenu (Nizozemska). Kdor želi potovati z njimi, naj se javi zborovodju: g. Damjan Jejčič, tel.: 0711/ 42 26 73/. Odhod 3. 5. ob 14.00, vrnitev 5. 5. popoldne. Cena za vožnjo prenočišče in zajtrk je 220 DM.

SLOVENSKI DOM:

Župnijska pisarna: torek od 9.00 do 12.00, petek od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00

Karitas - Slovenska socialna služba: od ponedeljka do petka: 9.00 - 12.00: gospa Doroteja Oblak, tel.: 23 30 66.

Konzularni dnevi: 7., 14. in 21. marec ter 3., 18. in 25. april.

nizozemska

"ŠKRJANČEK" Prvo nedeljo v januarju je bilo tradicionalno "škrjančkovno" srečanje, praznik naših najmlajših. Začeli smo s službo božjo, pri kateri je "Zvon" še pel božične pesmi. Poleg Zvona so pri programu sodelovali naši najmlajši, ki so nas toplo presenetili. Naše dobre gospe Mici, Ani, Tini in Milenka so si zamislile neke vrste božično opereto, kjer so se sim-

bolične vaje prepletale z melodijami božičnih pesmi. Res nekaj lepega in ljubkega!

Ko našim gospem čestitamo k lepi zamisli in uresničitvi božičnega programa, izražamo željo in upanje, da bodo ti otroci, ki so četrta generacija, nekoč nekaj pomenili v naši skupnosti, v krajevni župniji in v življenju sploh. Naš čas potrebuje močnih krščanskih osebnosti, ki so sad božje milosti in načrtno vzgoje, kjer dober ZGLED igra prvo vlogo.

Vinko Žakelj

švedska

Švedska v zimski idili

Verjetno se mnogi bralci NL sprašujete, kaj je s Švedsko, kaj je z našimi ljudmi v tej severnoevropski deželi. Kaj je res vse zaspalo? Ali se tam daleč od doma nič ne dogaja? Ali so nizke temperature vse pomorile...?

Živimo, in to še kako. Le da je bilo veliko kilometrov v tem času prevoženih in veliko srečanj za slovenskim dušnim pastirjem. Samo v decembru so bile sv. maše na 12 krajih. Treba je bilo prevoziti kar dobrih pet tisoč kilometrov, in to velikokrat v zelo zahtevnih vremenskih in cestnih razmerah. Božja beseda in nagovori slovenskega dušnega pastirja so v adventu vse vabili k čuječnosti in spreobrnjenju srca. V takšnem veselem božičnem razpoloženju so bila srečanja v Eskilstuni,

Stockholmu in v Köpingu prav na praznik Jezusovega rojstva. Podobno so se Slovenci veselili v Olofströmu in predvsem v Nybroju, kjer se je pri sv. maši na staro leto zbralo lepo število ljudi. To praznovanje pa se je zvečer nadaljevalo v zares prijetnem pričakovanju novega leta. Tudi na ta dan se je pri Indofovih zbralo lepo število ljudi in s sv. mašo začelo leto 1996 ter obhajalo praznik Marije, božje Matere s prošnjo v srcu, da bi bil mir po družinah in po vsem svetu.

V adventu so bili ljudje povabljeni, da bi pripravili svoj dar za obnovo orgel in župnijske cerkve v Šentjerneju na Dolenjskem. V času ko pišem to poročilo, se ljudje že odzivajo na ta klic k dobroti. Eni razumejo, drugi potihogodrnjajo, tretji pa se lepo umaknejo. Beseda karitas pomeni ljubezen, ki pa nikakor ne more biti prisiljena, ampak zastonska in radodarna.

Dovolite, drage bralke in bralci NL, da se na tem mestu zahvalim za vsak še tako majhen dar, material-

ni ali duhovni, ki ste mi ga namenili ali pa mi ga še namenjate doma in v tujini. Kajti tudi s temi darovi se delajo dobra dela še naprej. Po njem darujete vi sami. V zahvalo za darove pa se vas vaš duhovnik, sorodnik in prijatelj z veseljem spominja v molitvah in pri sv. mašah, ki jih daruje za sorodnike in dobrotnike. Naj Gospod, ki vidi vaša dobra dela na skrivnem, bogato povrne že tukaj na zemlji z zdravjem in blagoslovom! Hvala vsem družinam, ki svoje dušne pastirje sprejmete pod streho, ko po dolgih poteh pridejo utrujeni med vas. Hvala za vsak "košček kruha, vode" in vse dobrote, ki jih vselej radi pripravite, kadar vas obišče vaš dušni pastir. Hvala za posteljo, ki je ob poznih večernih urah in po stotine prevoženih kilometrih še kako dobrodošla. Hvala za vsak dar, tudi denar, ki pomaga zmanjšati stroške življenja vašim dušnim pastirjem, še več, ki od njih poroma kdaj tudi v še potrebnejše roke. Ne doma ne na Švedskem vaši duhovniki nimajo prave

(Nizozemska) "Škrjančki" so čudovito zapeli ob jasliah.

plače, ampak dobivajo tisto nujno pomoč, da človek more preživeti. Negotovost? Morda tudi. Odvisnost? Verjetno tudi. Toda to je evangelijsko. Dolžnost duhovnikov je oznanjati evangelij, dolžnost ljudi pa je za duhovnike poskrbeti in jih gmotno in duhovno podpirati. Kaj si je ta naš Gospod Jezus Kristus izmislil?

Miklavževanje v Göteborgu

Hvala Bogu ter članom Misijjskega sveta in Miklavžu za lepo miklavževanje na prvo soboto v decembru. Skupinica predšolskih in šolskih otrok je bila majhna. Bog ve, zakaj je število teh padlo od leta 1993 s 33 na 25 v letu 1994. Lani pa jih je bilo z Darjo in Ireno iz Slovenije samo 13. Ob tem dogodku se slovenski duhovnik sprašuje, kje so starši druge generacije. Kaj bodo otroci vedeli o pravi dobroti, kaj je narobe z ohranjanjem katoliške tradicije, ki je vendar še kako pomembna za slovenstvo in katolištvo? Pa vendar, Bogu hvala vsem ljudem dobre volje, ki so pomagali pripraviti miklavževanje, kakor tudi vsem staršem, ki so se potrudili priti s svojimi otroki na srečanje z Miklavžem. Sv. Miklavž, ne obupaj nad slovenskimi starši in otroki na Švedskem, ampak rad pridi med nje in jih vselej obdari z vsemi potrebnimi darovi, da bodo srečni in veseli, kakor tudi z vso močjo, da bodo dobri Božji otroci!

Miklavž je seveda obiskal otroke tudi v drugih krajih, kjer živijo slovenske družine, le da je pozabil slovenskemu duhovniku Zvonetu sporočiti, kje je vse bil. Morda je bilo preveč dela, morda je bil

preveč utrujen od dolgih poti, ker je že star, ali pa so ga otroci preveč utrudili s svojo zahtevnostjo? Ne, ne, verjetno že ne bo to res, ampak da ni več moderen, tako kot sta Dedek mraz ali pa Božiček. O Bog, usmili se slovenskega rodu, ki si reže prave korenine krščanske omike in kulture.

Pismo iz Norveške

Z zamudo poročevalca iz Švedske prihaja pismo o veselju ob krstu še enega slovenskega fanta Jureta Kermel Rësjordet, ki živi z mamo Meto (rojeno Črnko, doma iz Maribora) in njenim možem v Larviku na jugovzhodni obali Norveške. Jure je kot šestleten otrok prišel na Norveško iz Maribora. Zdaj ima štirinajst let in se je odločil za zakrament sv. birme. Seveda se je najprej moral pripraviti tudi na sv. krst. Kar za čestitati je tako mlademu fantu, da se je odločil slediti Kristusu. Tega dejanja in odločitve je bil vesel tudi g. župnik Rolf v Larviku in je po krstu rekel, da je birmanska skupina, v kateri je tudi Jure (samo pet birmancev), ena najboljših, kar jih je kdaj vodil in se vedno veseli srečanja z birmanci. Čestitke družini Rësjordet in Juretu!

Vse bralke in bralce NL lepo pozdravlja

vaš Zvone Podvinski

Čas je že, da se odrečete jugoslovanskemu državljanstvu

Pred nedavnim sem obiskala davčno upravo, "Skatteforvaltningen" in zaprosila za svoje osebne podatke - "Person bevis". Ko sem

dobila v roke dokument, ki sem ga iskala, sem se zelo razveselila. Pa se boste vprašali - zakaj? Tam, kjer je prej pisala država "Jugoslavien", piše "Slovenien". Ali nisem bila upravičeno vesela? Seveda, pa tudi ponosna! Toda poudariti moram, da sem to spremembo naredila s pomočjo telefonskega pogovora že takoj, ko sem imela v rokah slovenski potni list. Zdaj sem dobila črno na belem, da sem tudi v švedskih "bukvah" zapisana kot Slovenka.

Kako veselo in prešerno mi je zaigralo srce! Naše nade in upanje le niso bile zaman. Slovenci smo še kako hrepeneli po svobodi in samostojnosti, posebej mi, ki živimo zunaj slovenskih meja. Ta dar, da smo samostojni in priznani kot Slovenci, moramo hraniti in negovati kot največje bogastvo, ki nam je bilo dano prav nam, naši generaciji, v vsej zgodovini človeštva.

S ponosom moramo povedati vsakomur, kaj smo, ker le tako bomo dokazali hvaležnost našim prednikom, ki so šli pred nami na pot samostojnosti, a je žal niso nikoli dočakali.

Zato se obračam na vse vas, ki imate slovenski potni list, da čim prej uredite na Skatteförvaltningen, da vam zapišejo v vaše osebne dokumente namesto Jugoslavien Slovenien. Potrebno je samo, da se oglasite na davčni upravi in s seboj ponesete dokument na ustanovo, kjer vam bodo rade volje popravili "napako"...

*Veronika Turk
Švedska*

Lojze Kozar: MATERINA RUTA

Slišiš, Pejp! Znaš moliti? Moli kaj, da naju strela ne ubije. Da Perun ne udari v najino smreko. Moli, Pejpl!”

“Ne znam nič, stric, samo tisto: Krūha našega vsakdenšnjega. Nič več.”

“Pa moli to, toda vztrajno!”

Pejp se je v njegovem naročju kar dobro počutil, saj ga je starec zakrival s svojimi orjaškimi rameni in ga je le včasih oplazilo kakšno zrno zablodele toče, ki pa ni imelo več moči, tolikokrat se je že odbilo od debel in vej. Toda bal se je viharja, zato se je vedno bolj stiskal k stricu in mu je ena roka našla pot okoli starčevega vratu, glavica pa se mu je zarila pod starčevo brado, ki je bila vsa mokra od pršeče megle, ko so se debele kaplje ob drevju razbile v pravo prho.

“On daje svoj veter pihati. Da, tak veter, da ruje stara stoletna drevesa. Kako mogočen mora biti on! Kako silen in strašen v svojem srdcu. Saj je vseokrog kakor sodni dan! Korenine te stare smreke kar ječijo in v nogah čutim, kako se dviga zemlja v navalu vetra, ki meša vse v strašen vrtinec: dež točo, suhe veje, cele šope odtrganih vej. Vse to nekam divja, se podi skozi gozd. Nekje hrzajo konji, legija konj, žvižgajo vrage na prste, vrešče vražje čarovnice pod temnim pregrinjalom motnega neba. Vmes se pode divja dekleta od drevesa do drevesa tako naglo, da vidim samo njihov mokri pajčolan in slišim samo njihov divji hihot.

(Stuttgart) 21. 1. 1996 smo se mladi še posebej srečali z gostoma iz Slovenije.

On daje svoj veter pihati! - Zadrži nekoliko svojo moč, ti, mogočni nad oblaki! Zadrži jo in ne daj, da se ta smreka zruši na Pejpa! Na mojega malega Pejpa, ki sem ga tako težko nesel. Ni še prišel tja, kamor je namenjen. Vidiš, če bi bil sam, bi ti morda rekel: Če hočeš, pa jo zruši, to smreko zruši in če bom utegnil, bom odskočil če ne, me bo zmečkala kot star goban, ki je znotraj ves črviv in gnil. Da, črviv in gnil sem, Gospod. Moje srce je staro in se te niti prositi ne upam, da me varuj. Toda za Pejpa te prosim, za tega malega, ki se tako stiska k meni in drhti od strahu in mokrote.”

Starec je vstal, ne da bi dal Pejpa iz rok in je stopil z njim navkreber.

Pejp je ves čas molčal in ni upal gledati divjega pogona okrog sebe. Ves čas je ponavljal iste besede: krūha našega vsakdenšnjega, krūha našega vsakdenšnjega, ne da bi vedel, kaj in komu hoče z njimi razodeti stisko svojega srca.

“Pa če že hočeš,” je molil starec na svoj način, “zadrži nekoliko svojo moč tudi nad mojo bajto, da je vihar ne prekucne in mi ne ubije Belke. Saj več, to je moja koza, vse moje premoženje. Ne zaradi mene. Jaz sem črviv in gnil, ampak zaradi Pejpa. Če ne bo Belke, čgavo mleko pa bo Pejp pil, te vprašam?”

In kakor da ga je Bog uslišal, je v hipu toča prenehala, samo dež je še lil, kot bi vlekel mokro ponjavo. Veter je bil še močan, toda svoj prvi zalet je že izgubil.

Starec je vstal, ne da bi dal Pejpa iz rok in je stopil z njim navkreber.

“Vseeno je, Pejp, ali naju moči dež pod smreko ali na prostem. Mokra sva že tako do kože. Pa nič ne maraj, zato se ta teden ne bo treba umivati. V koči bom zakuril in se lepo ogrejeva. Saj te zebe, da ti kar zobje sklepečejo. Spil boš lonček zavretega mleka in se boš ogrel.”

“Ne bo več grmelo, stric?”

“Ne bo. Danes ne več. Elija se je na svojem vozu odpeljal nekam proti Kermedinu.”

“Kakšen Elija? Kdo je to?”

Starec ni odgovoril. Kakor da ga je oplazila strela, je obstal, ko je skozi podrast stopil na jaso. Oziral se je kakor mesečen in roke so izpustile Pejpa tako nenadoma, da se je komaj ujel na noge.

"Stric, saj nisva prav prišla. Saj tu ni naše hiše."

Res, kjer je stala bajta, je zdaj tlelo samo še par ožganih kolov.

"Ni naše hiše, Pejp! Ni naše hiše več! Ha ha ha ha ha! naše hiše! naše hiše!"

Starec se je krohotal, toda to je bil jok in po licih so mu tekle debele solze.

"Pa sem ga prosil, naj zadrži svojo moč tudi nad bajto zaradi Belke, to je zaradi Pejpa. Prosil sem ga, zaman. Vse življenje me preganja. Vedno mi jemlje vse, kar imam, čisto vse. Še vrča mi ni pustil! Ničesar nimam, samo hlače in srajco. Pa sem ga prosil, lepo prosil. Res sem ga prosil, naj veter bajte ne prekucne, ne pa, naj ne udari vanjo Perun. Za Belko sem ga pa naravnost prosil. Pa nič. Vedno me preganja, preganja."

Napotil se je na pogorišče. Brčnil je še tleči drog, da so iskre zletele naokrog. V levem kotu nekdanje bajte je z nogo nekaj časa grebel po tleh in odstranil še vroč pepel. Nazadnje je odstranil neko desko in iz tal privlekel zaboj. Zdaj se je nekoliko pomiril.

"Naj bo, Pejp. Zgorelo je in bajta je šla v dim. Toda ni zgorelo vse, kakor sem mislil. Zaboj je ostal. V njem je tudi tvoj molitvenik in mamina ruta. Pridi, Pejp, zavežem ti jo okoli vratu, da te bo grela. Danes imava težek dan in prav je, da jo nosiš."

"Ni naše hiše, Pejp! Ni naše hiše več! Ha ha ha ha ha! naše hiše! naše hiše!"

Medtem se je nevihta unesla in od zahoda sem se je pokazalo krasno, umito večerno nebo. In ko je posvetilo sonce, je bilo tako zlato, tako čisto kot otroško oko, ko se po dolgem joku zopet nasmehe. Na travi, na vejah, na listju, vsepovsod so viseli prečudoviti biseri, bleščeči se v sončni luči.

"Sediva, Pejp, semkaj na sredo pogorišča. Vsaj toliko še imejva od bajte, da se ob tlečem ognju posušiva."

"Kam bova pa potem šla, stric?"

"Kam? Nikamor ne pojdeva. Nimava kam. Glej, Pejp, kako velik je svet. V vse smeri odtod bi lahko hodila

dneve in dneve, leta in leta, in ne bi prišla do konca. Toda nikjer za naju ni prostora. Samo tukaj, na tej majhni jasi, tu sva doma, čeprav nimava več hiše. Ha, ha! Ti si rekel temu hiša, pa je pogorelo med dvema bliskoma! Ti Pejp, ti neumni!"

"Bekekekeke!" se je tedaj oglasilo za starčevim hrbtom, da je skočil pokonci in strmel na drugo stran jase, kjer je med smrekami stala Belka in ga gledala.

"Pejp, Belka!" je vzkliknil stari in kar vrglo ga je na ono stran. Poskakoval je kot mladenič in vpil:

"Belka, belkasta, ti moja draga, mila, ljuba živalca. Tu si! Jaz pa sem mislil, da si zgorela. Pa saj si skoraj res zgorela, vso dlako imaš osmojeno. Ušla si smrti samo zato, ker je vrv do polovice pregorela, drugo polovico si pa pretrgala. Pobožaj jo, Pejp, pobožaj, najino Belko, najino krušno mater. Hrani naju, življenje nama daje."

"Na, pij, Pejp, kolikor moreš. Mleko je dobro in zdravo."

Pejp se je le od daleč dotaknil njenega vratu, bliže si ni upal.

"Kam pa bomo zdaj šli, stric?" je znova vprašal Pejp.

"Čakaj. Najprej bomo večerjali. Belka je že, saj je lepo okrogla. On je zanjo poskrbel. Za naju pa ni, Pejp. Midva si morava večerjo preskrbeti sama. In niti lonca nimava. Ko se je streha zrušila, je šlo vse v črepinje. Tudi lonec z mastjo. Mast je zgorela, koruzna moka tudi, poslednja skorja kruha prav tako. Vrč mi je razbila toča. Suknja in odeja in slama, na kateri sva spala, so zdaj pepel. Da, Pejp, zdaj sva tako brez

(Stuttgart) Udeleženci slovenske maše v Aalnu

vsega kakor ptice pod nebom. Samo to je, da nimava kljunov, da bi muhe lovila. Toda ne bo naju konec, Pejp. V takih revežih življenje tako trdo tiči kakor v potepeni mački. Lonca nimava, imava pa klobuk. Morava ga samo z zunanjo stranjo potlačiti noter. To je dež umil. Notranja stran pa je od potu vsa mastna."

Starec je vzel klobuk s Pejbove glave, gnal kožo do prvega štora, se usedel in podojil kožo v klobuk.

"Na, pij, Pejp, kolikor moreš. Mleko je dobro in zdravo."

Otrok je nastavil usta, da bi bil kakor iz lonca.

"Ne tako. Tako bi šlo več mimo kakor vate. Sklonil se in potopi usta in brado v mleko in pij. Če namočiš še svoj nosek v mleko, nič ne de. Samo dihati ne smeš."

Malemu se je nekajkrat zaletelo, potem pa je šlo. Obdajale so ga opojne vonjave, ko je potopil glavo v velik klobuk, po mleku, po toploti, po starem potu. Pil je v dolgih požirkih in samo dvakrat je šel po sapo.

Ko se je napil tudi starec, je obrnil klobuk s pravnjo stranjo navzven in nekajkrat krepko zamahnil z njim, da so kapljice mleka v loku odletele.

"Zdaj pa pojdimo spat. Tudi Belka bo spala z nama." Stari je prijel z eno roko Belko za vrat, za ostanek vrvi, z drugo pa Pejповo roko in so se napotili po rebri navzdol. V globeli se je že zgoščal mrak in zrak je bil ledeno mrzel. Kupi toče, ki jih je nagrmadila voda, so bili umazani in so se zlovesče svetili v mraku.

Ker po ozki koti ni bilo prostora za tri, je starec vzel dečka na roke in godrnjal:

"Prenašam ga, Pejpa, kakor mačka svoje mlade. Kakor da sem njegova babica. Otročji postajam. To

(Stuttgart) V Schorndorfu imamo slovensko bogoslužje v kapeli sester Dominikank misijonark v hiši sv. Martina.

pomeni, da sem star. Že včeraj bi ga moral odpeljati k županu. Pa se ne morem prav ločiti od njega. A le kaj bom jaz z njim, siromakom? Toda lepo je, da me nekdo gleda in posluša. To je čisto drugače, kakor če se pogovarjam z Belko. Ko ga le ne bi bilo tako strah. Moram ga opogumiti. Moram ga rešiti strahu. Strah je največji sovražnik revežev. Hujši je od tepeža, od gladu.

Jutri ga odpeljem. Ali pa tudi ne. Zvečer ni dobro delati sklepov, rajši jutri. Jutri bom že videl."

Bil je že gost mrak, ko so prečkali Vražji dol in so se na drugi strani vzpeti do sredine pobočja. Hoja je bila naporna, saj ni bilo pravih steza, le srne so imele svojo shojeno pot. Vsa dolina je bila nekoč grofovski svet, toda kakor da so lastniki poznali drugačen veter, ki bi jih mogel odpihniti, so začeli vso to zemljo, povečini same gozdove, prodajati za ceno, da so mogli kupiti tudi siromaki. Niso tega storili iz človekoljubja, ampak zato, ker drugih kupcev ni bilo. V tem nemirnem času, ko danes nisi videl, kaj bo jutri še tvoje, nepremičnine niso imele dobre cene.

V pogodbi je stalo, da bo lastnik gozd prej posekal. In res ga je, tako temeljito, da tega kmetije niso pričakovali. Nastale so žalostne gole rebri. Na marsikateri goli strmini se je sprožil plaz zemlje, da je nastala velika rjava rana na zelenem telesu, skoraj navpično odsekana strmina, ki je dajala pokrajini divjo podobo.

Otrok je nastavil usta, da bi bil kakor iz lonca.

Vendar je življenje močnejše od naravnih pretresov in prav na nagrmadeni zemlji v dolini se je začelo gromovje najbujneje razraščati. Pokrilo je strmino od vseh strani, da so lisice, ki so si tam skopale svoje brloge, lahko hodile neopaženo na lov. Miška pa je že nekoč davno njihove votline razširil, da je mogel udobno prenočiti v njih, kadar se mu ni ljubilo domov v svojo kočo, ali pa se v njej ni počutil dovolj varnega.

Sem se je napotil zdaj, ko je bil zares pravi brezdomec. Nekaj korakov je bilo treba narediti po vseh štirih. Vhod v votlino pa je bil tako skrit, da ga je še Miška v tem mraku težko našel. Pred vhomom se je razrasel bezeg, po katerem se je vzpenjal divji hmelj, da nihče ni mogel slutiti, kakšna udobna votlina se za vsem tem skriva.

Kozo je privezal za bezeg, da je ležala na pragu in je lahna večerna sapa kdaj, kdaj prinesla v votlino njen trpki vonj. Kakor hitro je Pejp otipal nekaj mehkega listja pod seboj, so mu oči že zlezle skupaj.

Toda Pejp ga ni več slišal. Globoko je dihal, se v spanju oklepal starčeve roke in se stiskal k njemu.

"Tako, Pejp, niti sam graški grof ne bo spal nocoj udobneje od naju. Njegov grad so postavili zidarji, najinega pa sam Gospod Bog. Ko je v eni roki držal zemljo, je z drugo plosko dlanjo in s stegnjenimi prsti udaril po njej. Tako so nastali hribi in doline, da so zavetje siromakom. Kakšen bi bil svet iz samih ravnin! Naučil je lisice kopati brloge, da morava v njih počivati, ne da bi se morala truditi s krampom in lopato. Zdaj pa zmolj, kar znaš, potem pa zaspi. Jutri naju čaka dolga pot."

Toda Pejp ga ni več slišal. Globoko je dihal, se v spanju oklepal starčeve roke in se stiskal k njemu.

"K meni se stiska kakor pišče h koklji. Kakor ubogo malo prestrašeno pišče." Starega je prijela ginjenost, kakor je že dolga leta ni poznal. V srcu se je nekaj širilo in mu dvignilo roko, da je z raskavo dlanjo, ki je še vedno dišala po kozjem vimenu, šel prek dečkove glave, enkrat, dvakrat, mnogokrat, da mu je v duši bilo vse svetleje in je sam sebi godel staro pesmico:

*"Spi, spi, sinek moj,
sladko primi pokoj svoj"*

Odpevala mu je noč, pripevala svetla stran vzhodnega obzorja, kjer je vzhajal okrogel mesec, pripeval je

(Mainz) Prof. Bogataj nam je povedal veliko zanimivih stvari.

(Mainz) Gospa Marija Sulzbach ob Prešernovi sliki, ki jo je sama narisala

njegovi brundajoči pesmi zbor žag nekje v dolini in šum rahlega vetra in ploskali so mu listi na bližnji trepetliki.

*"Zleti mi, zlati, slóviček,
I prelepi moj ftiček!
Spevaj, naj te sinek moj
sladko prime pokoj svoj!
Spi, spi, sinek moj!"*

O jaz stari osel! Saj je to vendar božična pesem. Pojem, kakor da je Pejp mali Jezus in jaz sveti Jožef. Brado imam, to je res, toda Jožef nisem. In Pejp ni Jezus. Je samo ubogo neznanško dete, ki nima nikogar. Samo mene.

*"Spi, spi, sinek moj,
sladko primi pokoj svoj!"*

Da, tako bom naredil. Če bo Pejpu šlo slabo, če bodo z njim surovo ravnali, pa ga vzamem. Če mi ga ne bodo dali drugače, povem, da je moj. Njegova mati ne more več povedati, kdo je oče, bom pa jaz. Pejp, sinek moj. Da boš vsaj nekoga imel."

Se nadaljuje

Nadaljevanje z 8 strani:

posebej nagnjeni, je domovina "preblizu". Nekateri ljudje se redno, vsak petek po službi takoj odpeljejo domov v Slovenijo. Ko sem leta 1988 prišel na Dunaj, je bila tu majhna skupina mladih, s katerimi smo se redno tedensko srečevali ob namiznem tenisu in pogovorih. Imeli smo tudi petčdanski ansambel, ki je igral na zabavah. Potem so kmalu odrasli, se nekateri poročili, drugi se vrnili v Slovenijo. S tem se je skrčil tudi tamburaški zbor, sestavljalo ga je od 15 do 18 članov, na 10 do 12 članov. Prav na tamburaše smo zelo ponosni. Koroški Slovenci Hanzi Gabriel z veliko zavzetostjo ob nedeljah po maši z njimi pridno vadi in uspešno nastopa. Priložnostno vadi in nastopi tudi moški in mešani pevski zbor.

Srčka naših srečanj so svete maše ob nedeljah in zapovedanih praznikih v lepi, Srcu Jezusovemu posvečeni cerkvi (te dni jo znotraj obnavljajo, da bo še lepša). Ljudsko petje ob spremljavi na orgle, šest ministrantov in sedem bralcev pomaga olepšati bogoslužje. To cerkev smo dobili Slovenci na razpolago od dunajske nadškofije 13. marca 1983, torej že za časa mojega predhodnika p. Ferenčaka in tedanje socialne delavke ge. Eme Murko.

Poleg sv. maš in drugih pobožnosti (predvsem v adventnem in postnem času se en dan v tednu zberemo k skupni molitvi; imamo tudi adventno in postno duhovno obnovo), se vrstijo redne prireditve, ki nas povezujejo in razvedrijo: pustna zabava s srečolovom na pustno soboto, trgatvena veselica s srečolovom v oktobru, miklavževanje, silvestrovanje (za katerega zadnji dve leti ni bilo posebnega navdušenja; ljudje so rajši doma v družinskem krogu, v kolikor ne gredo v Slovenijo). Dvakrat na leto skušamo povezati izlet z romanjem. Trudimo se in zbiramo stvari za boljši trg, da pridemo do denarja. Za obnovo cerkve bomo prispevali iz te blagajne kar lepo vsoto. Potem je treba kupiti še dodatne mize in stole za lepo dvorano, ki je bila narejena predvsem s prostovoljnimi delom v letih 1985 - 1990. Šestčdanski župnijski svet se trudi, da bi pridobili čim več ljudi za sodelovanje. Tudi sam skušam v ljudeh vzbuditi čut odgovornosti za naše skupno življenje. Gotovo so pomembne kulturne, zabavne in športne prireditve (dvakrat smo že pripravili namiznoteniški turnir in v nogometu smo se pomerili starejši proti mlajšim). To ljudi res povezuje. Vendar sem prepričan, da moramo mi v Slovenskem pastoralnem centru predvsem skr-

beti za poglobljeno duhovno in versko življenje. S kulturo se ukvarjajo druga društva, Slovensko kulturno društvo Ivan Cankar (z njimi dobro sodelujemo, si ne nasprotujemo in še manj kregamo) ter Korotan, ki vse bolj želi postati Slovenski kulturni center. Poleg svoje prvotne vloge, da je dom za študente, ponuja prenočišče slovenskim ter drugim gostom.

Na Dunaju živita še dva slovenska duhovnika, ki pa s slovensko pastoralo nimata nič skupnega. Pač, pater Ivan Tomažič, klaretinec, me je že nekajkrat nadomeščal (ob bolezni, službeni odsotnosti in za dopust). Drugi je gospod Avgust Ipavec, bolniški kurat, ki vsak trenutek prostega časa posveča glasbi (komponira in dirigira...). 29 km vzhodno od Dunaja živi in župnikuje v vasi Wienerherberg starejši slovenski duhovnik, zlatomašnik, prof. dr. Zdenko (Sidonius) Lovše. Njegov prispevek za Našo luč lahko v tej številki preberete pod rubriko Iz življenja naših župnij - Dunaj.

Naj omenim še to, da moje delo tukaj ni namenjeno samo Slovincem. Vsak dan mašujem skupini avstrijskih vernikov (rektoračanom), tudi ob nedeljah in praznikih, ko je treba nemško pridigati.

Ko so pred leti pribežali na Dunaj številni begunci iz BIH, sem bil z nekaterimi družinami zelo zaposlen do pred nedavnim. Sami si niso mogli nič pomagati, ker niso znali jezika. Za vsako malenkost so se zatekli k meni. Petčdansko družino sem sprejel pred tremi leti v naše prostore (95 m² imajo na razpolago). Radi pomagajo, so zelo zadovoljni in se odlično razumemo.

Ko sem lani aprila sprejel službo narodnega direktorja za dušno pastirstvo tujcev pri avstrijski škofovski konferenci, sem si seveda s tem nakopal precej dela in skrbi. Vendar vso to delo z veseljem opravljam. Hvaležen sem Gospodu, ki me je poklical in me imel za vrednega, da mi je zaupal najsvetejše skrivnosti. Zaupam vanj in z apostolom Pavlom upam trditi: "Vse premorem v njem, ki mi daje moč" (Fil 4, 13-14).

Na koncu prisrčno lepo vabim ne le meni zaupane ovčice, marveč vse, ki boste prebrali te vrstice, molite zame in za vse moje drage sobrate, ki se trudijo po "Gospodovih kamnolomih" v Zahodni Evropi. Kriza duhovniških poklicev ni le očitna, ampak otipljiva, zato molite tudi za nove duhovniške in redovniške poklice in se ne naveličajte.

Iskren prijateljski pozdrav vsem

"dunajski župnik" Toni Štekl

DOBREPOLJE

Pred dvema letoma so si godbeniki v Jakličevem domu uredili prostore, v katerih imajo klub in učilnico. Za to so gasilci prostovoljno delali okoli 1.500 ur in porabili približno 15.000 mark, ki so jih prislužili z nastopi in veselnicami, nekaj pa so primaknili pokrovitelji: nekdanja občina Grosuplje in KS Dobrepolje. Lani sta jim Pekarna Blatnik iz Dobrepolj in Omega commerce Dobrepolje omogočila nakup novih glasbil.

"Kupiti je treba še nekaj glasbil in nove uniforme. Ker veliko nastopamo, še posebej ob koncu leta, ter tako zastopamo občino, pričakujemo pomoč tudi od nje," je dejal predsednik godbe Andrej Škantelj.

(Stuttgart) Na seminarju z geslom "Moč pozitivnega mišljenja" smo se zares obogatili z novimi spoznanji.

Dobrepoljska godba deluje 62 let in ima 45 članov. Medse vabijo nove, še posebej bi bili veseli mladih. Kapelnik Josip Mihelič je dejal, da nastopajo na vseh prireditvah v dobrepoljski občini. Lani so igrali več kot tridesetkrat, letos bo ta številka gotovo večja.

IDRIJA

Povpraševanje po razstavah idrijske čipke je tolikšno, da so Idrijci morali ukrepati. Zdaj so tudi pri predstavljanju javnosti bolj organizirani. Prvi korak so naredili z zgibanko v treh jezikih. Z njo naj bi za začetek zapolnili eno izmed vrzeli, ki nastajajo ob predstavitev klekljarske umetnosti. Nastaja še univerzalna razstava, s katero naj bi od letošnjega marca Idrijci potovali po svetu. Vabijo jih na vse konce Evrope. Ker so razstave idrijskih čipk čedalje pogostejše spremljevalke protokolarnih prireditev na državni ravni, jo bodo pomagali postaviti tudi slovenske galerije, vladni urad za informiranje in ministrstvo za kulturo. Idrijske čipke naj bi letos prvič organizirano predstavili v Ženevi, nato na Dunaju, v Lepoglavici in kasneje še v nekaterih francoskih in nemških krajih.

JELENDOL

V kraju nimajo ne cerkve ne gostilne. Pošta prihaja trikrat na teden, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Lani jim je uspelo s sredstvi krajevne skupnosti Jelendol urediti del javne razsvetljave, ki je stala 440.000 tolarjev. Občina Trzič pa v sodelovanju s krajevno skupnostjo Jelendol - Dolina pospešeno urejuje prostore nekdanje osnovne šole, kjer bo razstavno-informativno središče za predmete iz svetovnoznane Dovžanove soteske. Kot je dejal predsednik krajevne skupnosti Jelendol Janez Kavčič, bi bilo odpravljanje krajevnih skupnosti velika napaka, saj se je do zdaj občinskemu tolarju gotovo pridružil tudi tolar iz kraja, zato lahko rečemo, da se življenje počasi le izboljšuje. Čim prej želijo dobiti trgovino in odbojno ograjo na Ridah.

KOMENDA

Letošnjo pomladansko razstavo cvetja v Arboretumu Volčji potok, od 26. aprila do 6. maja, bodo člani Jahalnega kluba Komenda poživil z elitno konjeniško prireditvijo - 2. mednarodnim turnirjem v preskakanju ovir. Lansko prireditev si je ogledalo več kot 20.000 gledalcev. Na letošnjem mednarodnem konjeniškem tekmovanju za veliko nagrado Arboretuma bodo poleg domačih tekmovalcev nastopili tudi gostje iz Avstrije, Nemčije, Italije in Hrvaške, prireditev pa si bo ogledal tudi Hauke Schmid, član mednarodne organizacije olimpijskega odbora. Prireditelj bo poleg tekmovanja poskrbel tudi za spremljajoče zabavne prireditve (modne revije, nastopi znanih glasbenikov in nagradno žrebanje).

KRŠKO

V JE Krško so se zadnji mesec minulega leta močno približali rekordni proizvodnji iz lanskega januarja. Decembra lani so namreč dosegli stoo odstotno razpoložljivost in 99,7-odstotno izkoriščenost; proizvedli so več kot 460.000.000 kilovatnih ur električne energije. Pri tem kljub nizkemu vodostaju niso segreli savske vode več, kot je dovoljeno, pa tudi njihovi tekočinski in plinski izpusti so bili v mejah dovoljenega. Lanskega decembra niso uskladiščili nobenega novega sode z nizko- oziroma srednjeradioaktivnimi odpadki. Vseh sodov je torej še vedno 10.541.

LJUBLJANA

Po podatkih Centralnega registra Slovenije je konec leta 1994 v naši državi živel 1.989.477 prebivalcev,

največ v gosto poseljenih mestnih naseljih. Podatki kažejo, da v naseljih z več kot 5.000 prebivalci živi nekaj manj kot polovica vseh prebivalcev Slovenije. Kljub številnim naseljem (6.000) je za Slovenijo značilna koncentracija prebivalcev na sorazmerno majhnem prostoru mestnih območij. V 15 mestih z več kot 10.000 prebivalci živi dobra tretjina vseh prebivalcev Slovenije. V Sloveniji je povprečna gostota 98 prebivalcev na kvadratni kilometer. Po posameznih občinah pa je gostota prebivalcev različna - od 9 v občini Bovec do 1.000 prebivalcev na kvadratni kilometer v mestni občini Ljubljana. Zanimiva je tudi ugotovitev iz raziskovalne naloge Zasnova poselitve v Sloveniji, da na eni petini državnega ozemlja živi tri četrtine vsega prebivalstva, hkrati pa je tam devet desetih vseh delovnih mest.

LJUTOMER

Na letni skupščini društva vinogradnikov in prijateljev vina Ljutomer so člani ugotovili, da so lani postorili kar veliko: pripravili so prvo strokovno društveno ocenjevanje vin, strokovno predavanje in tridnevno strokovno ekskurzijo na Južno Tirolsko. Začeli so se tudi pripravljati na proslavo 125. obletnice ustanovitve Vinorejskega društva Ljutomer, ki je bilo ustanovljeno leta 1872 in je bilo po dosedanjih podatkih prvo na območju sedanje Slovenije. Tudi letos bodo poskrbeli za strokovno izobraževanje članov, pripravili bodo drugo strokovno ocenjevanje vin, izlet v Švico in se lotili dveh prireditvev, s čimer bi radi poživili borno družabno življenje Ljutomera. Avgusta bodo tako na Jeruzalemu postavljali klopotec, novembra pa skupaj s Turističnim društvom Ljutomer in drugimi društvi bolje kot doslej pripravili martinovanje. Očitno pa bodo morali letos rešiti še vprašanje, kdo bo v resnici organizator visokega jubileja Vinorejskega društva prihodnje leto, saj so se priprav na to lotili tudi člani Vinogradniškega društva Ljutomersko-Ormoških goric, ki ima sedež v Ormožu.

MURSKA SOBOTA

Vina z Goričkega se tudi zaradi načrtnega dela v Društvu vinogradnikov Goričko v slovenskem prostoru čedalje bolj uveljavljana.

To dokazuje vrsta priznanj, ki so jih člani prejeli na raznih ocenjevanjih. Samo lani so se gorički vinogradniki s svojimi vini udeležili ocenjevanja vin v okviru sejma Vino v Ljubljani in od 12 vzorcev prejeli 2 zlati ter 6 srebrnih medalj; uspešni pa so bili tudi na ocenjevanju vin v okviru Kmetijsko-živilskega sejma

v Gornji Radgoni, saj je bilo nagrajenih kar 25 vzorcev, beli pino vinogradnika Štefana Fariča pa je na tem ocenjevanju postal prvak sorte.

NOVO MESTO

V novomeški Krki Novoterm stalno izboljšujejo kakovost in zdravstveno ter ekološko neoporečnost izdelkov, razvoj pa prilagajajo novim dosežkom tehnike v svetu. Zdaj so trgu ponudili nov izolacijski material Novoterm K 40 plus, ki je zdravstveno povsem neoporečen, biološko razpadljiv in ne draži dihal.

Slovenci pri maši v Lichu (pokrajina Hessen)

Krka Novoterm, ki je pred 13 leti začela z letno proizvodnjo 7.000 ton steklene volne, zdaj naredi že 16 tisoč ton izdelkov na leto. 30 odstotkov proizvodnje proda doma, s čimer so zaradi majhnega trga zelo zadovoljni, 70 odstotkov izdelkov pa izvažajo zdaj že v 12 držav, največ v Avstrijo in Nemčijo, kjer dosegajo tudi najboljše cene. 165 zaposlenih ustvari okrog 33 milijonov mark letnega prihodka ali prek dvesto tisoč mark na zaposlenega. Podjetje je po vseh kazalcih najuspešnejša tovrstna tovarna v koncernu Pfeleiderer, ki je Novotermov 80-odstotni lastnik, medtem ko ima Krka petinski lastninski delež. Med večje naložbe za zmanjšanje vplivov na okolje v podjetju omenjajo postavitev novega 50 metrov visokega in nekoliko širšega dimnika od sedanjega, ta je visok 35 metrov.

NOVA GORICA

Mesti Gorica in Nova Gorica (z njima tudi Solkan) bosta po znanih zgodovinskih virih sodeč leta 2001 praznovali tisočletnico. Tako pomemben zgodovinski jubilej naj bi seveda na obeh straneh slovensko-italijanske meje zaznamovali z vrsto prireditvev. Priprave nanje so že zdaj. Med njimi je tudi dogovor o skupni knjigi, ki naj bi jo izdali naša in italijanska goriška občina.

Knjiga naj ne bi bila namenjena zgolj orisu preteklosti območja, temveč predvsem predstavitvi smeri razvoja iz različnih zornih kotov v prostoru, kjer sta zdaj dve mesti s podobnim imenom. Za izdajo bo skrbel uredniški odbor, sestavljen iz urednikov za posamezne vsebinske sklope. Uredniški odbor naj bi začel z zbiranjem gradiva že letos. V proračunu novogoriške mestne občine sta za to že namenjena dva milijona tolarjev.

POSTOJNA

Člani postojnskega občinskega sveta so imenovali občinski iniciativni odbor za pripravo papeževega obiska v Postojni. Znano je že, da se bo Janez Pavel II. mudil tudi v tem kraju, kjer ob tej priložnosti pričakujejo kakih 30.000 obiskovalcev. Postojnski župan Josip Bajc je že poslal državnemu odboru za pripravo papeževega obiska pobudo za medsebojno sodelovanje. Občina namreč še ni dobila nobene informacije oziroma navodil o svojih morebitnih nalogah in načinu financiranja. Želela pa bi se dejavno vključiti v priprave, saj je množično srečanje s papežem v Postojni zanjo izredno dragocena in dolgoročna promocija.

PORTOROŽ

V portoroški Drogi ne pomnijo, da bi jim kdaj tako cvetela prodaja soli, kot se to dogaja v zadnji zimi. K temu je delno prispeval mraz z obilnim snegom, delno tudi dejstvo, da so bistveno izboljšali kakovost soli. Zaradi izredno slabe letine v sečoveljskih in strunjskih solinah mora Slovenija vso sol uvoziti. Največ je pride iz Tunizije. Ladje vsakih nekaj dni pripeljejo novo pošiljko s po nekaj tisoč tonami. Vsak dan, tudi ob nedeljah, pa vozi iz Droginih skladišč po 30 do 40 tovrnjakov, ki na dan prepeljejo do tisoč ton soli v notranjost države. Zaradi nuje in potreb cestnih ter komunalnih podjetij smejo tovrnjaki prevažati sol tudi ob nedeljah, za kar imajo posebno dovoljenje.

SLOVENJ GRADEC

Absolventi koroških osnovnih šol se bodo že to jesen lahko vpisali tudi na gimnazijo splošne smeri v Slovenj Gradcu. Gimnazija bo v prvem letu imela dva oddelka, pouk pa bo potekal v poslopju srednje šole na Štibuhu. Septembra bodo pri starem šolskem poslopju ob Gosposvetski cesti v Slovenj Gradcu začeli zidati prizidek. Vanj naj bi se že na začetku šolskega leta 1997-98 preselila nova slovenjgraška gimnazija, ki bo v šolskem letu 1997-98 pridobila še dva ali celo tri oddelke ekonomske smeri. Idejna pro-

jekta za prizidek k šoli na Gosposvetski cesti, ta bo staro, obnovljeno šolo tvorila arhitekturno celoto, sta izdelala studio Varia z Raven in Arh De Ko iz Slovenj Gradca. Odločitev, katerega od obeh projektov bo odobrilo ministrstvo za šolstvo, naj bi padla letos spomladi. Gradnjo prizidka k prihodnji gimnaziji v Slovenj Gradcu bo financiralo ministrstvo za šolstvo in šport, delež slovenjgraške občine pa bo stara šola in komunalno opremljeno zemljišče, kar vrednostno dosega tretjino predvidene naložbe. Odločitev o tem, ali bodo v Slovenj Gradcu poslej namesto ene srednje šole imeli tri samostojne zavode, bo znana še pred koncem letošnjega šolskega leta.

VIDEM OB ŠČAVNICI

V novi občini Sveti Jurij, kjer je 3.028 ljudi, deluje 54 obrtnikov. Kaže, da so svetniki te izrazito kmetijske občine za to, da se obrtništvo bolj razvije, saj v osnutku proračuna predvidevajo kar 2,5 milijona tolarjev za ta namen. Upamo, da bo Pomurska banka primaknila še vsaj nekajkrat toliko.

VELIKA POLANA

V Veliki Polani so doslej delovali čevljarški, krojaški in kovaški ceh. To cehovsko izročilo negujejo in dopolnjujejo že 96 let. V pisnih virih lahko preberemo, da je kovaški ceh nastal leta 1900, kmalu za njim pa še druga dva. Po besedah Štefana Petka je bila Velika Polana v župniji Turnišče, kjer ima cehovstvo 230-letno izročilo. Ko je pred 70 leti nastala župnija Velika Polana, so ustanovili svoje cehe. Lani so vse cehe - čevljarškega, krojaškega in kovaškega - združili v cehovsko društvo. Vanj je vključenih 272 članov. Predsednik društva je Jože Petkovič. Na občnem zboru so se dogovorili, da bodo letos obnovili osem svetilk, ki jih uporabljajo pri cerkvenih obredih. Za maše in za popravilo svetilk bo vsak član prispeval 500 tolarjev. Letos poleti načrtujejo še eno srečanje.

ŽALEC

Slovenski hmeljarji so lani pridelali več kot 3.500 ton hmelja. Z letino in kvaliteto so bili zadovoljni, precej manj pa s ceno. V teh dneh vozijo hmeljarji in družbeni sektor bale hmelja v osrednje skladišče žalskega Hmezada, export-import. Prevzem hmelja gre počasi h koncu. Kar 95 odstotkov lanskega pridelka bodo prodali na Japonsko, v Nemčijo, Anglijo, ZDA in drugam. Slovenski hmelj pomeni okrog tri odstotke svetovne pridelave.

Velika začetnica

PRIDEVNIKE IN BESEDNE ZVEZE NAPIŠI K USTREZNIM ROJST- NIM (KRSTNIM) IMENOM. PAZI NA VELIKO ZAČETNICO:

Rihard	velika
Ivan	mali
Anton	levjesrčni
Katarina	puščavnik
Pipin	brez dežele
Ivan	asiški
Anton	prvovenčani
Štefan	grozni
Dušan	padovanski
Frančšek	silni

FANTAZIJSKA IMENA IN VELI- KA ZAČETNICA:

rdeča kapica, krivo stegno,
medvedja šapa, črna noga, nori
volk, peter pan, zvezdica zaspanka

VELIKA ZAČETNICA IN VERO- SLOVNA TER BAJESLOVNA IME- NA:

Eden najbolj znanih grških bogov je (zeus), kralj bogov in ljudi. Sveto pismo uči, da je Jezus, ki ga je spočela (devica Marija), od (svetega duha). V začetku je (bog) ustvaril nebo in zemljo. Ali so imeli Maji tudi svojega (boga)? Slovani so verovali v (boga peruna). Jezusa je izdal(judež). Nikdar si ne bi bil mislil, da si tak (judež). Zelo rad se ogleduje v zrcalu, je pravi mali (narcis). Iz grške mitologije poznamo lepega mladeniča, (narcisa), ki se je zaljubil v svojo podobo v vodi.

ZAPIŠI VELIKO ZAČETNICO, KJER JE POTREBNO:

Slovar pravi, da je bog nadna-
ravno bitje, ki je ustvarilo svet in ki

posega v njegov razvoj. Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in bogu, kar je božjega. Kar je, beži. Al' beg ni bog, ki vodi vekomaj v ne-bo, kar je, kar b'lo je in kar bo? Mlad umrje, kdor od bogov izbran je. Slava bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so bogu po volji. In gospod bog je naredil iz rebra ženo ter jo privedel k možu. Ni bog ve kako poceni stvar.

NADOMESTNA IMENA VERSKIH IN BAJESLOVNIH BITIJ:

Kipar je ustvaril čudovit kip (brez-madežne). Marija je rekla: "Moja duša poveljuje (gospoda) in moj duh se raduje v Bogu, mojem (zveličarju)." Rimljani so mu dali ime Jupiter Optimus Maximus - (najboljši in največji). Ljubi (gospoda), svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo in vso močjo. Na velikem lesenem križu je razpet (odrešenik). Bog je poslal svojega (sina), da bi vsak, kdor vanj veruje, imel večno življenje. Le (devica) z Jožefom tam, v hlevcu varje (detece) nam.

VELIKA ZAČETNICA IN IMENA NARODOV. POPRAVI, KJER JE POTREBNO:

Med najstarejše prebivalce Afrike štejemo grmičarje (bušmane) in hotentote ter maloštevilne pigmejce v ekvatorialnih gozdovih. Hrvaški in srbski begunci iz Bosne, ki so bežali pred turki na ozemlje pod Avstrijo ali Benetkami, so se imenovali uskoki. Bilo je, Mojzes, tebi naročeno peljati v Kanaan krdelo juda. Bili so vsi barbarskega rodu, goti, tračani, celo sloven je bil med njimi. Tam se je razlegel krik, hripavi glasovi so peli pesmi tračanov, obrov, hunov, antov in slovenov. Arabci in medi, perzi in

judje, črni sinovi Afrike, vse je bilo nagneteno v tem mestnem okraju.

KAKO BI PISAL - Z VELIKO ALI MALO ZAČETNICO?

V pismu je (miklavž) prosila, naj ji prinese čokolado, lešnike in sadje. Otroci so nestrpno pričakovali sprevid (sveti miklavž). Le kaj mi bo prinesel (božiček)? Morda pa že kupujeta (miklavž in dedek mrz). Motiv (lepa vida) je najbrž prišel k Slovincem iz Sredozemlja. Za Slovence je (kralj matjaž) posebljenje pravičnega in dobrega vladarja. Iz srbske narodne pesmi poznamo (kraljevič marko).

REŠITVE:

PRIDEVNIKI PRI USTREZNIH ROJSTNIH IMENIH:

Rihard Levjesrčni
Ivan Grozni
Anton Puščavnik
Katarina Velika
Pipin Mali
Ivan Brez dežele
Anton Padovanski
Štefan Prvovenčani
Dušan Silni
Frančšek Asiški

FANTAZIJSKA IMENA: Rdeča kapica, Krivo stegno, Medvedja šapa, Črna noga, Nori volk, Peter pan, zvezdica Zaspanka.

VEROSLOVNA IN BAJESLOVNA IMENA: Eden najbolj znanih grških bogov je Zeus, kralj bogov in ljudi. Sveto pismo uči, da je Jezus, ki ga je spočela devica Marija, od Svetega duha. V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo. Ali so imeli Maji tudi svojega boga? Slovani so verovali v

boga Peruna. Jezusa je izdal Judež. Nikdar si ne bi bil mislil, da si tak judež. Zelo rad se ogleduje v zrcalu, je pravi mali narcis. Iz grške mitologije poznamo lepega mladeniča, Narcisa, ki se je zaljubil v svojo podobo v vodi.

"BOG" IN VELIKA ZAČETNICA: Slovar pravi, da je bog nadnaravno bitje, ki je ustvarilo svet in ki posega v njegov razvoj. Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega. Kar je, beži. Al' beg ni Bog, ki vodi vekomaj v ne-bo, kar je, kar b'lo je in kar bo? Mlad umrje, kdor od bogov izbran je. Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji. In Gospod Bog je naredil iz rebra ženo ter jo privedel k možu. Ni bog ve kako poceni stvar.

NADOMESTNA IMENA: Kipar je ustvaril čudovit kip Brezmadežne.

Marija je rekla: "Moja duša povelečuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju." Rimljani so mu dali ime Jupiter Optimus Maximus - Najboljši in Največji. Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo in vso močjo. Na velikem lesenem križu je razpet Odrašenik. Bog je poslal svojega Sina, da bi vsak, kdor vanj veruje, imel večno življenje. Le Devica z Jožefom tam, v hlevcu varje Detece nam.

PRIPADNIKI NARODOV: Med najstarejše prebivalce Afrike štejejo Grmičarje (Bušmane) in Hotentote ter maloštevilne Pigmejce v ekvatorialnih gozdovih. Hrvaški in srbski begunci iz Bosne, ki so bežali pred Turki na ozemlje pod Avstrijo ali Benetkami, so se imenovali Uskoki. Bilo je, Mojzes, tebi

naročeno peljati v Kanaan krdelo Juda. Bili so vsi barbarskega rodu, Goti, Tračani, celo Sloven je bil med njimi. Tam se je razlegal krik, hripavi glasovi so peli pesmi Tračanov, Obrov, Hunov, Antov in Slovanov. Arabci in Medi, Perzi in Judje, črni sinovi Afrike, vse je bilo nagnjeno v tem mestnem okraju.

MIKLAVŽ, BOŽIČEK...: V pismu je Miklavža prosila, naj ji prinese čokolado, lešnike in sadje. Otroci so nestrpnost pričakovali sprevod svetega Miklavža. Le kaj mi bo prinesel Božiček? Morda pa že kupujeta Miklavž in dedek Mraz. Motiv lepa Vida je najbrž prišel k Slovincem iz Sredozemlja. Za Slovence je kralj Matjaž poosebljenje pravičnega in dobrega vladarja. Iz srbske narodne pesmi poznamo kraljeviča Marka.

IZRAŽAJMO SE LEPO

IN - Zlasti v starejših knjigah in pri piscih s starinskim jezikom bomo našli podvajanje veznika I takega tipa: "I danes i jutri." Slovenski pravopis raba odsvetuje in predlaga namesto nje "tako danes kakor jutri". Nič boljša ni raba podvojenega in, danes precej razširjena: Spoštovati in življenje in smrt." To zveni prav okorno, boljše je: Spoštovati tako življenje kakor smrt. Potovanje tako z avtomobilom kakor z avtobusom mu povzroča težave. V prid osumljencu so govorile tako besede kakor dejanja.

INTERVJU - Beseda pomeni pogovor za javnost in je dosti rabljena. Navajam jo kot primer besede, prevzete naravnost iz tujega (angleškega) jezika in samo zapisane v fonetični obliki. Še bolj kot za intervju velja to za glagol intervjuvati in zlasti še za samostalnik intervjuvanec. Pa so vsi ti izrazi dostikrat uporabljeni brez potrebe. Skoraj vedno bi se dalo reči pogovor, namesto glagola bi rekli se je pogovarjal, in intervjuvanec bi bil vprašani,

vprašanec. Brez škode za jasnost, pa bolj domače in blagozvočno. Časnikar Slovenca je pripravil pogovor s slovenskim metropolitom, dr. Alojzijem Šuštarjem. Z nadškofom se je pogovarjal o vzrokih za številne napade na Cerkev. Vprašani se je le čudil, saj Cerkev zanje ne daje povoda.

INŽENIRING - Ta beseda je prišla v slovenščino v napačni obliki, z angleško glagolsko končnico -ing, namesto da bi bili rekli inženirstvo in opisali njegov pomen. Glede tega pomena bi se morali tehniki in znanstveniki pač dogovoriti, kakšen je. Sedanja opredelitev v Tehniškem slovarju je neustrezna.

V angleških besednjakih piše, da je "engineering" uporaba znanstvenih načel za najboljšo predelavo naravnih dobrin v človeku koristne naprave ali izdelke. Že ta opredelitev kaže, kako neustrezen je (neredko rabljeni) izraz genetski inženiring v pomenu "načrtovanje porodov" ali rodnosti.

Velik uspeh mlade plesalke Gabi Suhadolnik

15-letna plesalka slovenskega rodu - leta 1995 na najvišji stopnički nemškega prvenstva

Gabi Suhadolnik in Mathias Stagel sta bila leta 1994 peta na nemškem prvenstvu v standardnih plesih, lani nemška mladinska prvaka v standardnih in druga v latinskoameriških plesih.

Gabi, koliko časa se že ukvarjaš s plesom, da si prišla tako daleč?

Plesati sem začela pred štirimi leti. Oče je rekel: "Gabi ali ne bi bilo dobro, da bi se še ti naučila plesati?" In septembra leta 1991 sem šla na tečaj, novembra istega leta pa že na prvi turnir.

Ali je plesna tradicija tudi v tvoji družini?

Oče je hodil v plesno šolo v Kranju, kjer so se učili tudi športnih plesov. Ko je prišel v Nemčijo, pa je na zabavah in veselicah vedno rad zaplesal.

Kateri so "standardni plesi"?

To so: dunajski in počasni valček, tango, slow fox ter quick step.

Kako pa sprejemajo to, da si Slovenka?

Normalno. Dobro govorim nemško in o tem sploh ni kakšne posebne debate.

Ali imaš slovenski ali nemški potni list?

Slovenskega, seveda!

Se nam lahko sama še malo bolj predstaviš?

Rodila sem se v Nemčiji aprila leta 1980. Oče je tukaj že 26, mama pa 25 let. Oba sta doma iz Kranja, kamor gremo skupaj vsako leto

vsaj dva - do trikrat, starši pa še večkrat. Oboji stari starši in večina sorodnikov živi v Kranju in okolici. Hodim v srednjo šolo. Za katero smer se bom odločila pozneje, še ne vem.

Gabi, lepo govoriš slovensko. Kje si se učila?

Poleg pogovora v družini in s sorodniki v Sloveniji sem se štiri leta in pol učila v slovenski šoli.

Obiskuješ tudi verouk?

Normalno, lani sem bila pri birmi. Imeli smo pripravo, ki je bila zelo zanimiva in tudi sama slovesnost svete birme mi je ostala v najlepšem spominu.

Ali imaš dosti prijateljev?

Prijateljev imam veliko in tudi vem, kateri so resnični prijatelji.

Kako pa načrtuješ svojo prihodnost, tukaj, v Nemčiji, ali v Sloveniji?

Rada grem na počitnice v Slovenijo, sicer pa mislim, da sem

se na življenje tukaj tako privadila, da bi se težko živela kje drugje.

Matthias, Vi ste soplesalec. Se nam lahko še Vi kratko predstavite?

Plesati sem začel pred sedmimi leti, pred tem pa sem igral rokomet in nogomet. Trenutno nimam časa za kakšne posebne ljubiteljske dejavnosti. V glavnem se ukvarjam s šolo in plesom, veseli me delo z računalnikom, sem pa tudi ljubitelj živali. Doma imam puščavsko dirkalno miško.

V tem letu sta prešla v novo starostno skupino?

Da, prej sva bila v skupini učencev, zdaj pa spadava v skupino mladih do 18. leta. V tej skupini sva bila januarja že na prvem mednarodnem turnirju in kot najboljši nemški par zasedla 5. mesto. Zmagal je slovenski par plesne šole Urška iz Ljubljane.

Kaj je torej v bližnji prihodnosti pred vama?

To so turnirji, in sicer junija v Italiji, avgusta v Ljubljani, septembra bo odprto prvenstvo Nemčije v Mannheimu...

V imenu Slovencev iz Stuttgarta in okolice, pa tudi vseh drugih rojakov doma in po svetu vama za dosežke iskreno čestitam in želim še naprej tako veliko zadovoljstva in uspehov pri plesu in tudi sicer v življenju!

Pogovarjal se je Janez Šket

• Dr. Ludovik Strauch, lektor za slovenski jezik, Vam prevede vse vrste listin, strokovne tekste in knjige - iz slovenščine v nemščino in obratno. Tel.: 07621 - 476 - 90, Säckinger Str. 2, D - 79540 Lörrach.

• PREVODI – Sodno zaprišeženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr. 10, tel.: 089 / 22 19 41

• Dragi rojak! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• Za vaše zdravje! Električni masažer z grelnim elementom, magneti, akupresura in akupunktura.

Elektromagnetni valovi povzročajo v telesnem tkivu vibracije, s tem aktivirajo celice ter omogočajo pravičen krvni obtok. Aparat segreva mišice, pripomore k njihovi elastičnosti, bolečine se ublažijo ali prenehajo.

Pomaga pri vseh revmatičnih boleznih, neuralgiji, artritisu, migreni, visokem krvnem pritisku, hladnih nogah in rokah, športnih poškodbah, teniškem poklopku, masaži lic itd.

CENA: 152 DM s poštino. Zahtevajte naš prospekt.

JODE, Schwanthalerstr. 1, D-8000 München 2, Tel. 089/59 31 39.

• Palace hotel je v samem središču Gorice, 1 km od državne meje. Znan je po odlični restavraciji, dnevnim barom, ima veliko konferenčno dvorano za 100 oseb in malo za 40 oseb. Je moderno opremljen hotel s 75 sobami (150 ležišč). V sobah je kopalnica, sušilec za lase, mini bar, telefon, radio in TV. Parkirni prostor je zavarovan.

Palace hotel, Corso Italia, 63, 34170 Gorizia, tel. 0039-481-82166, faks 0039-481-31658. Slovenski gostje imate poseben popust!

• Hotel Emona, II. kat., v zgodovinskem središču Rima. Vse sobe imajo lastno kopalnico, RTV sprejemnike, telefon, mini bar, air condition. Osebe govori slovensko in bo poskrbelo za vaše ugodno počutje. Poleg hotela je lasten avto park. Pokličite nas po telefonu 0039-6-7027911 ali 7027827 ali po faksu 7027878. Naš naslov: Hotel Emona, Via Statilia, 23 - 00185 Roma. Slovenski gostje imate poseben popust!

• Naprodaj je vogalna vrstna hiša z nekaj zemlje, 120 m2 stanovanjske površine, okolica Ljubljana - sever. Marija Strukelj - Westerwald str. 4 - 73527 Schwäbisch Gmünd Deutschland.

• Sem 41 let slovenski fant, zaposlen v Avstriji, in želim spoznati pošteno Slovenko

za skupno življenje! Ponudbe pošijite na uredništvo Naše luč. Šifra: Slovenski fant

• V Trbovljah (Slovenija) blizu centra prodam 30 let staro hišo z vrtom - 310 m2. Informacije (061) 168 13 31 int. 16-18, dopoldne.

• Prodajam novo stanovanjsko hišo skoraj v celoti dokončano s posebnimi prizidanimi garažami in nekaj zemlje ter vrtom. Hiša stoji ob mešanem gozdu približno 300 m od glavne ceste. V hiši je centralna kurjava in ima lasten vodovod. Najbližnji kraji so Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Atomske toplice in Podčetrtek. Ti turistični kraji so oddaljeni od 10 km do 15 km. Hiša je primerna tudi za obrtno dejavnost ali za upokojeince s čudovitim mirom. Za morebitno prodajo objekta se odselim v 48 urah.

Cena stanovanjske hiše je 120.000 DEM.

• V Mariboru prodam še nedokončano enonadstropno hišo s telefonom, kabelsko TV, centralno in asfaltom do garaže. Lokacija 2 km od središča mesta, železniške in glavne avtobusne ter 50 m od lokalne postaje. Vselitev možna takoj. Cena 130.000 DM. Informacije na tel. v ZRN: 0049-5241-59583, Hainc.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 35 DEM. Trikratna objava oglasa stane 90 DEM, celoletna 250 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu.

Oglas lahko plačate pri vašem duhovniku ali pa na uredništvu.

- Novembra bom spet ogrožen, hk.
- Kako ogrožen, socialno?
- Ne, ampak mesec boja proti alkoholizmu bo, hk!

Dve muhi pristaneta na popolnoma plešasti glavi;

- Ko sem bila še mlada je bila tu samo ena vzletna steza.

- Vi bi torej radi bili vzgojiteljica našim otrokom. Pa imate primerne izkušnje?
- Kako da ne, saj sem nekoč sama bila otrok!

- Današnji mladini se grozno mudi! Se spomniš, midva sva hodila pet let predno sva se vzela...
- Kaj se ne bi spomnil, tista leta so se nama rodili prvi trije otroci.

Mož se vrne z dela in sede h kosilu.

- Kaj pa roke, si jih ne boš umil? ga opomni žena.
- Zakaj neki, danes se dela še dotaknil nisem!

- Menda z vajinim zakonom ni vse v redu. Sosedje pravijo, da sta se ta teden grozno prepirala.
- Samo obrekovanje, to sploh ni res, že štirinajst dni sploh ne govoriva!

- Tone, da veš, sadje je zelo zdravo!
- Prav, Pepca, pa daj eno rezino limone v martini!

- Pa moraš imeti to grozno brado?!
- Ni mi treba, ampak dobro je: zdaj sem videti zrelejši, ko bom star, se bom pa obril, in bom videti mlajši!

- Obtoženec, ali izberete zaporno ali denarno kazen?
- Jasno, da zaporno. Veste, zima se bliža, pa so tako visoki stroški s kurjavo in prehrano...

- Zakaj ste pomolili levo roko ven, ko pa ste zavili na desno?
- Ker sem levičar.

- Pes, ki ste mi ga prodali, je zanič
- Zakaj?
- Prejšnjo noč je tako lajal, da sploh nismo slišali vlomilca!

- Kadar je moja žena nasajena, jo vedno spravim v dobro voljo.
- Kako pa to narediš?
- Ven grem.

ANGLIJALONDON SW9 OLS, 62, Offley Road, tel.+ faks 0171 - 735 - 6655, **Stanislav Cikanek****AVSTRILIJA**A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11, tel. 1-544 2575, **Anton Šteki**A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, **p. mag. Janez Žnidar**A-4053 HAID b. Ansfelden, Kirchenstraße 1, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), **Ludvik Počivavšek**A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg, Herrengasse 6, tel. 05522 - 73100 34850, **Janez Žagar**

A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJAB-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel./faks. 089 - 76 22 01, **Vinko Žakelj**B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution, tel. 071 - 39 73 11, **Kazimir Gaberc****FRANCIJA**F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, **prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin****Retelj**F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon, tel. 82 91 85 06, **Anton Dejak**F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre, tel. 87 81 47 82, **Jože Kamin**F-06300 NICE, 17, rue de Sospel, tel. 93 56 66 01, **Franjo Pavalec****ITALIJA**SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, **msgr. dr. Maksimilijan Jezernik**MILANO: **msgr. dr. Oskar Simčič**, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123**NEMČIJA**D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38, tel. 030 - 784 50 66, faks 030 - 788 33 39, **Izidor Pečovnik**, tel. 030 - 788 19 24D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29, tel. 0208 - 64 09 76, **Janez Pucelj**, tel. + faks 0208 - 644 277, **Stanislav Čeplak**, diakonD-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121, tel. in faks 02 21 - 52 37 77, **Martin Mlakar**D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70, tel. 069 - 63 65 48, **Janez Modic**D-68159 MANNHEIM, A 4, 2, tel. 06 21 - 28 5 00, **Bogdan Saksida**D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81, tel. 08 41 - 59 0 76, **Stanislav Gajšek**, tel. + faks 0841 - 92 06 95D-70184 STUTTGART, Stafflenbergstr. 64, tel. 07 11 - 23 28 91, **Janez Šket**, tel.+ faks 07 11 - 2 36 13 31D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 **Janez Demšar**, Urbanstraße 21, D-72764

Reutlingen, tel. 0171-5270752

D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c, tel. 08 21 - 97 9 13, **Joško Bucik**D-89073 ULM, Olgastraße 137, tel. 07 31 - 27 2 76, **Joško Bucik**, voditelj **dr. Marko Dvorak**D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10, tel. 089 - 22 19 41, **Marjan Bečan****NIZOZEMSKA**B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel./faks. 089 - 76 22 01, **Vinko Žakelj****ŠVEDSKA**S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14, tel.+faks *46 (0)31 711 54 21, **Zvone Podvinski****ŠVIČA**CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, **p. Robert Podgoršek**,

Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15

CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18, tel. 065 - 22 71 33, **p. Damijan Frlan**

 RAFAELOVA DRUŽBA, 61001 Ljubljana, Poljanska 2 tel. + faks 061-13 32 075, voditelj: **Janez Rihar**, 61120 Ljubljana, Nove Fužine 23, tel. 061 - 454 246, faks 061 - 446 135

